

Sınıf Öğretmenlerinin Bakışıyla Özel Eğitim Sınıflarında Karşılaşılan Sorunlar

Salih UZUN*, Sinan ARI**, Ramazan YILDIZ***, Zeki TURHAN****

Öz

Bu çalışmanın gayesi, özel eğitim dersliklerinde vazifeye atanmış öğretmenlerin yüzleştikleri meseleler hakkında düşüncelerinin değerlendirilmesidir. Çalışmanın muhatapları, Konya'nın Meram bölgesindeki temel ve orta dereceli okulların özel eğitim dersliklerinde vazifeye atanmış 10 öğretmendir. Çalışmada, niteliksel araştırma metodolojilerinden fenomenolojik metod kullanılmıştır. Çalışma verileri, yarı yapılandırılmış mülakat formu aracılığıyla derlenmiştir. Yarı yapılandırılmış mülakat tekniğine uygun bulunan mülakat formunun oluşturulma sürecinde, saha taraması neticesinde elde edilen verilerle mülakat soruları hazırlanmıştır. Geliştirilen mülakat soruları üzerine uzman görüşü istenmiştir. Yarı yapılandırılmış mülakat formuyla toplanan veriler, MAXQDA 2022 niteliksel analiz yazılımı kullanılarak tema, alt tema ve kodlamalar yapılarak içerik analiziyle yorumlanmıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre; özel eğitim dersliklerinde vazifeye atanmış öğretmenler, ders işleyişi, sınıf idaresi, öğrenciler ve veliler, aynı dersliği paylaştıkları öğretmenler ve diğer alan öğretmenleriyle çeşitli meseleler yaşamaktadırlar. Çalışma neticelerine binaen, hizmet içi eğitim programlarının düzenlenmesi, rehber kitapların hazırlanması, okul-veli iş birliğini güçlendirecek etkinliklerin tertiplenmesi gibi tavsiyeler öne sürülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Özel Eğitim, Özel Eğitim Sınıfları, Sınıf Öğretmeni, Sorun

Makale Geçmişi

Geliş: 02/02/2024

Düzeltilme: 04/05/2024

Kabul: 30/05/2024

* Müdür Yardımcısı, Mehmet-Kadir Özgüzar İlkokulu, MEB, 0009-0004-5303-3348, Konya, Türkiye, salihuzun42@gmail.com

** Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, ORCID: 0000-0003-0769-7317, Bayburt, Türkiye, sinanari@bayburt.edu.tr

*** Müdür Yardımcısı, Mehmet-Kadir Özgüzar Ortaokulu, MEB, 0009-0002-1292-0448, Konya, Türkiye, yildiz_rmzn@hotmail.com

**** Okul Müdürü, Mehmet-Kadir Özgüzar İlkokulu, MEB, 0009-0002-7375-8157, Konya, Türkiye, zturhan1@hotmail.com

Atıf için: Uzun, S., Arı, S., Yıldız, R. ve Turhan, Z.(2024) Özel eğitim sınıflarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *OJCES*, 2(3), 30-67. <https://10.5281/zenodo.12523115>

Giriş

Eğitim, insan varlığının temel taşlarından biri olarak kabul edilir. Toplumsal konumlarını belirlemelerine ve gerekli bilgi ile yetenekleri kazanmalarına olanak tanıyan eğitim, şahsiyetlerinin oluşumunda bireylere destek olmaktadır. Eğitimle ilgili literatürde sayısız ve çeşitli tanımlar bulunmaktadır; bu durum, eğitimin net bir tanımının olmayışından kaynaklanır. Genel kabul görmüş bir eğitim tanımı yapılacak olursa; “Eğitim, bireyin davranışlarında, yaşam tecrübesi aracılığıyla ve bilinçli bir şekilde arzu edilen değişiklikleri gerçekleştirme sürecidir” (Ertürk, 1972) denilebilir. Eğitim sürecine dahil olan bireyler, bireysel farklılıklarından ötürü, öğrenme hızları da dahil olmak üzere diğer tüm karakteristiklerde farklılık gösterirler. Birçok kişi herhangi bir engel olmaksızın öğrenme sürecini tamamlasa da, bazıları diğerlerinden farklı olarak, öğrenme sürecinde özel ve yoğun destek gerektirir. Akranlarından ayrılan ve yoğun bir eğitim programına ihtiyaç duyan bireylerin, kişisel farklılıkları gözetilerek ve ihtiyaçlarına uygun olarak eğitim hizmetlerinden faydalanmaları esastır (MEB, 2018 a). Bu bağlamda, bu tür bireylere yönelik özel eğitim hizmetlerinin sağlanması önem arz etmektedir.

1997 yılında ilan edilen 573 numaralı Kanun Hükmünde Kararname, özel eğitim hizmetlerini, bu hizmetlere muhtaç bireylerin eğitim gereksinimlerinin özel olarak eğitilmiş personel, özel eğitim müfredatları ve uygun mekanlarda karşılanması şeklinde tanımlar (MEB, 1997). Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği’nde özel eğitimin gayesi; Türk Millî Eğitim sisteminin genel amaçları ve temel prensipleri ışığında; özel eğitim gereksinimi duyan bireylerin eğitim ihtiyaçlarını, kapasitelerini, ilgilerini ve yeteneklerini dikkate alarak, onların en yüksek potansiyellerini kullanmalarını, üst düzey eğitime, mesleki yaşama ve sosyal hayata entegrasyonlarını hedefler. Aynı yönetmelikte ifade edilen Türkiye’deki özel eğitim uygulamaları arasında kaynaştırma/bütünleştirme eğitimi, evde eğitim, hastanede eğitim, özel eğitim sınıfları ve özel eğitim okulları ve kurumları bulunur (MEB, 2018 a). Özel ihtiyaçları olan öğrencilerin, en az kısıtlayıcı ortamdan en fazla kısıtlayıcı ortama doğru eğitim kurumlarına yerleştirilmeleri; genel eğitim sınıflarında tam zamanlı kaynaştırma, destek eğitim odası ile kaynaştırma, özel eğitim sınıflarında yarı zamanlı kaynaştırma, tam zamanlı özel eğitim sınıfı, gündüzlü özel eğitim okulu ve yatılı özel eğitim okulu şekillerinde uygulanır (Demir ve Kale, 2019). Özel eğitim öğrencileri, yetersizliklerine göre Rehberlik ve Araştırma Merkezleri tarafından verilen tanımlar doğrultusunda bu sınıflara yerleştirilirler. Bu yerleştirmenin amacı, öğrencinin en az kısıtlayıcı ortama dahil edilerek, akranlarıyla eğitim alması ve imkanlardan eşit düzeyde faydalanabilmesinin sağlanmasıdır. Ülkemizde, öğrenciler yetersizlik durumlarına göre, normal gelişim gösteren akranlarıyla aynı sınıfta tam zamanlı kaynaştırma yöntemiyle eğitim alabilmekte, yetersizlik durumu daha ciddi olan özel eğitim öğrencileri ise benzer ihtiyaçları olan akranlarıyla özel sınıflarda eğitim almaktadırlar. Kaynaştırma/bütünleştirme yönteminde, özel gereksinimli öğrenciler, Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinden aldıkları değerlendirme raporlarına dayanarak, kendileri için özel olarak hazırlanan bireysel eğitim planları çerçevesinde, akranlarıyla aynı sınıfta eğitimlerine devam etmektedirler.

Özel eğitim okul ve sınıflarında branş derslerinin yürütülmesinde özel eğitim ve branş öğretmenleri arasındaki iş birliği çalışmalarının incelemek üzere yapılan bir araştırmada branş derslerinin yürütülmesinde özel eğitim ve branş öğretmenlerinin aralarında iş birliği olduğunu düşündükleri, bununla birlikte öğretmenlerin iş birliği algılarının farklılık gösterdiği, öğretmenler arasındaki iş birliği çalışmalarının, rol paylaşımı, hesap verilebilirlik, sürdürülebilirlik gibi iş birliği prensiplerini tam olarak sağlamadığı görülmüştür (Elçi, 2019).

Özel eğitim dersliklerine, zihinsel, işitsel veya görsel engelliler eğitimi alanında mezun olmuş öğretmenler ile genel sınıf öğretmenliğinden özel eğitim alanına geçiş yapmış öğretmenler, kadrolu pozisyonlarda atanmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yayımlanan "Eğitim Kurumları Yönetici ve Öğretmenlerinin Norm Kadrolarına İlişkin Yönetmelik"te, özel eğitim sınıflarında atanacak öğretmen sayısına dair bilgiler aktarılmıştır. Anaokulu ve anasınıfı dışındaki tüm eğitim seviye ve türlerinde, orta ve ağır derecede zihinsel engelli ile otizm spektrum bozukluğu olan öğrenciler için açılan her sınıf veya şube başına iki, ilkokul ve ortaokul seviyesinde hafif derecede zihinsel engelli öğrencilere yönelik her sınıf veya şube için de iki öğretmenin atanacağı ifade edilmektedir (MEB, 2014). Yılmaz'ın (2018) araştırmasında da vurgulandığı üzere, Türkiye'de hem kamu hem de özel sektörde özel eğitim hizmetlerinin genişlemesine ve birçok üniversitede özel eğitim bölümlerinin açılmasına rağmen, engelli bireyler için gerekli norm kadro ihtiyacı yeterince karşılanamamıştır. İl ve ilçe milli eğitim müdürlükleri, bu norm kadro ihtiyacını, çeşitli sebeplerle norm fazlası durumuna düşen ve depoya atanan sınıf öğretmenlerini özel eğitim sınıflarına geçici olarak atayarak gidermeye çalışmaktadır.

Araştırmanın Konusu

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nin 26. maddesi uyarınca, Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu'na istinaden ayrı sınıflarda eğitim görmeleri uygun görülen özel eğitim gereksinimi olan öğrenciler için, ilgili il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun önerisi üzerine, valilik onayı ile hem resmî hem de özel okullarda özel eğitim sınıfları açılabilir. Açılan bu sınıflarla ilgili bilgiler, Bakanlık tarafından kullanılan veri girişi sistemine kaydedilir. Yönetmelikte belirtilen özel eğitim sınıflarında, aynı türde engeli olan öğrencilere yönelik birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılacak olup, sınıf mevcutları zihinsel engelliler için en çok on, otizm spektrum bozukluğu olan öğrenciler için ise en çok dört öğrenci ile sınırlıdır. Özel eğitim sınıflarında, özel eğitim öğretmenlerinin yanı sıra, ilkokul düzeyinde din kültürü ve ahlak bilgisi, ortaokul düzeyinde ise din kültürü ve ahlak bilgisi, görsel sanatlar, müzik, beden eğitimi ve meslek dersleri öğretmenleri de ders verebilmektedir (MEB, 2018 a). Özel eğitim sınıflarındaki öğrenci sayıları ve bu öğrencilerin özel ihtiyaçları göz önünde bulundurulduğunda, bu sınıfların normal eğitim sınıflarına kıyasla daha zorlu olduğu anlaşılmaktadır. Türkiye'de 2012 yılında yapılan eğitim sistemi değişikliği ile ilkokul eğitim süresinin beş yıldan dörde indirilmesi, birçok sınıf öğretmenin norm fazlası durumuna düşmesine ve farklı okullara veya alanlara görevlendirilmesi gerekliliğini doğurmuştur. Özel eğitim alanındaki ihtiyaçların karşılanması ve norm fazlası sınıf öğretmeni sorununun çözülmesi amacıyla, norm fazlası durumundaki öğretmenlere özel eğitim öğretmenliğine geçiş yapma hakkı tanınmıştır. Ancak, Öğülmüş'ün (2014) belirttiği üzere, yeterli sayıda kadrolu özel eğitim öğretmeni sağlanamadığından, sınıf öğretmenlerinin özel eğitim sınıflarına geçici görevlendirme yoluyla atanması uygulanması devam etmektedir.

Araştırmacılar, temel eğitim okullarında özel eğitim alt dalları olarak işlev gören; ilkokul düzeyinde hafif otizm, ortaokul düzeyinde hafif zihinsel engellilik şubeleri ve hafif otizm sınıflarında idareci olarak görev almaktadırlar. Her eğitim-öğretim yılında, bu özel eğitim alt sınıflarında personel eksikliği yaşanmakta ve bu açıklar, çeşitli sebeplerden dolayı norm fazlası olarak belirlenen sınıf öğretmenleri ile doldurulmaya çalışılmaktadır. Özel eğitim alanında uzmanlaşmamış ve ilk kez özel eğitim sınıflarına atanan sınıf öğretmenlerinin deneyimsizlikleri ve konu hakkındaki bilgi yetersizlikleri, eğitim-öğretim süreçlerinin başarılı olmasını engelleyen sorunlara yol açmaktadır. Ayrıca, araştırmacılar özel eğitim sınıflarına geçici olarak atanan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları zorluklar hakkında sıkça dile getirilen yorumlara tanık olmaktadır.

Araştırmacılar, literatür incelemesi sırasında, özel eğitim sınıflarında geçici olarak görevlendirilen sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları zorluklarla ilgili doğrudan bir araştırmaya ulaşamamışlar ve bu öğretmenlerin yaşadıkları sorunları kendi perspektifleriyle anlamlandırmak istemeleri sebebiyle bu çalışmayı gerçekleştirme kararı almışlardır.

Araştırma Sorusu

Araştırmanın sorusu “Özel eğitim sınıflarında geçici görevlendirme olarak çalışan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir.

Alt Sorular

1. Görevlendirme olarak çalıştıkları özel eğitim sınıfında ders işleniş esnasında karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
2. Görevlendirme olarak çalıştıkları özel eğitim sınıfında özel eğitim öğretmenleriyle alakalı karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
3. Görevlendirme olarak çalıştıkları özel eğitim sınıfında özel eğitim öğrencileriyle alakalı karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
4. Görevlendirme olarak çalıştıkları özel eğitim sınıfında özel eğitim öğrencileri velileriyle alakalı karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
5. Görevlendirme olarak çalıştıkları özel eğitim sınıfında karşılaştıkları sorunlarla alakalı diğer görüş ve önerileri nelerdir?

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Konya İli Meram İlçesinde yer alan ilkokul ve ortaokulların bünyesinde açılmış olan özel eğitim sınıflarında geçici görevlendirme olarak çalışan sınıf öğretmenlerinin çalışma süreleri boyunca karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşlerini incelemektir. Özel eğitim sınıflarında geçici görevlendirme yapan öğretmenlerin deneyimleri ve görüşleri, bu alandaki çalışmalar için önemli bir kaynak olabilir. Çalışmanın sonuçları, özel eğitim alanında hizmet veren öğretmenlerin yaşadığı zorlukları anlamak ve bu sorunlara çözüm üretmek açısından faydalı olabilir.

Araştırmanın Önemi

Son dönemlerde özel eğitim, artan bir ilgi ve önem kazanmaktadır. Bu alanda yapılan akademik çalışmaların sayısında da bir yükseliş gözlemlenmektedir. Millî Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) 2023 vizyon belgesinde özel eğitime özel bir bölüm ayırması ve bu belgenin yayımlanmasını takiben gerçekleştirilen yatırımlar, özel eğitime olan bu artan ilginin devam edeceğine işaret etmektedir (MEB, 2018 b). Bu trendin bir sonucu olarak, özel eğitim alt sınıflarının açılacağı ilkokul ve ortaokul sayısının, ayrıca bağımsız özel eğitim okullarının sayısının artması beklenmektedir. Kadrolu özel eğitim öğretmeni atamalarının tamamlanması zaman alacağından, norm fazlası sınıf öğretmenlerinin bu sınıflarda geçici görevlendirilmeye devam edeceği öngörülmektedir. Mevcut literatürde özel eğitim ve özel eğitim sınıflarındaki sorunlarla ilgili çalışmalar bulunmasına rağmen, geçici görevlendirmeyle çalışan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara dair doğrudan bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle, bu konuda bir araştırma yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Araştırmanın sonuçları, karşılaşılan sorunların belirlenmesi ve incelenmesi yoluyla eğitim kalitesinin artırılmasına, sorunların çözümüne yönelik stratejilerin geliştirilmesine ve özel eğitim sınıflarına atanan sınıf öğretmenlerinin endişelerinin giderilmesine katkıda bulunabilecektir.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın deseni, araştırmanın tasarımı, katılımcılar, veri toplama aracı, veri analizi ve araştırmanın geçerlik ve güvenilirliği konu başlıkları yer almıştır.

Araştırma Deseni

Bu çalışma, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında ilkökul ve ortaokul seviyesinde açılan özel eğitim sınıflarında geçici olarak görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları zorluklara dair görüşlerini derinlemesine incelemeyi amaçlayan nitel bir araştırmadır. Nitel araştırmalar, araştırmacının incelenen ortama yoğun bir şekilde dahil olmasını, her nesne, eylem ve durumu detaylı bir biçimde gözlemlemesini ve elde edilen bulguları betimleyici yorumlarla sunmasını gerektirir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu tür araştırmalar, insan davranışlarının altında yatan nedenleri ortaya çıkarmayı hedefler ve genellikle zaman alıcı olduğu için sınırlı sayıda katılımcı ile gerçekleştirilir (Gürbüz ve Şahin, 2018). Araştırmada, bireylerin deneyimlerinin özünü ve karşılaştıkları sorunların temelini anlamayı hedefleyen fenomenolojik yaklaşım benimsenmiştir. Bu yaklaşım, katılımcıların algılarını ve yaşadıkları deneyimlere ilişkin görüşlerini belirlemek için uygun bir metodoloji olarak değerlendirilmektedir (Sönmez ve Alacapınar, 2019).

Çalışma Grubu / Evren ve Örneklem / İnceleme Nesnesi

Bu araştırma, Konya İli merkezinde özel eğitim sınıflarında geçici görevlendirme yapan sınıf öğretmenlerini incelemektedir. Zaman ve maliyet kısıtlamaları nedeniyle, çalışma grubu olarak Konya İli Meram İlçesinde bulunan özel eğitim sınıflarında görev yapan 10 sınıf öğretmeni seçilmiştir. Katılımcıların gizliliği korunarak, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9 ve K10 olarak kodlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin demografik bilgileri ve özel eğitim sınıflarındaki görev süreleri Tablo 1’de detaylandırılmıştır.

Tablo 1. Katılımcıların cinsiyet, yaş, mezuniyet bölümü, kıdem yılı, öğrenim durumu ve özel eğitim sınıflarında çalışma süreleri demografik bilgileri

Katılımcı	Cinsiyet	Yaş	Mezuniyet	Kıdem	Öğrenim durumu	Özel eğitim çalışma süresi
K1	Kadın	33	Sınıf Öğr.	12 Yıl	Lisans	4 Yıl
K2	Kadın	34	Sınıf Öğr.	13 Yıl	Lisans	3 Yıl
K3	Kadın	52	Doküma Öğr.	27 Yıl	Lisans	9 Yıl
K4	Kadın	50	Sınıf Öğr.	25 Yıl	Lisans	6 Yıl
K5	Erkek	34	Sınıf Öğr.	12 Yıl	Lisans	2 Yıl
K6	Kadın	33	Sınıf Öğr.	14 Yıl	Lisans	1 Yıl
K7	Erkek	40	Sınıf Öğr.	17 Yıl	Lisans	5 Yıl
K8	Kadın	51	Ziraat Müh.	26 Yıl	Lisans	4 Yıl
K9	Kadın	31	Sınıf Öğr.	9 Yıl	Lisans	2 Yıl
K10	Kadın	29	Sınıf Öğr.	8 Yıl	Lisans	3 Yıl

Çalışma grubunun %80’i kadın, %20’si erkek; yaş ortalaması 38,70; %80’inin sınıf öğretmenliği bölümünden mezun olduğu; mesleki kıdem yılı ortalamasının 16,3 yıl; %100 lisans mezunu ve özel eğitim çalışma süresi ortalamasının 3,9 yıl olduğu saptanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama süreci, bilgi alışverişini hedefleyen ve genellikle iki birey arasında gerçekleşen amaçlı iletişim olan görüşme tekniği ile yürütülmüştür. Bu süreçte, yarı yapılandırılmış

görüşme formu kullanılmıştır, bu da en yaygın tercih edilen görüşme yöntemlerinden biridir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Her görüşmede, uzman onayı alınarak araştırmacı tarafından hazırlanan sorular sorulmuştur.

Veri toplama formu, iki ana bölümden oluşmaktadır:

1. **Demografik Bilgiler:** Katılımcıların cinsiyeti, yaşı, mezuniyet programı, mesleki kıdem, öğrenim durumu ve özel eğitim alanındaki çalışma süreleri gibi demografik bilgileri içeren sorular.
2. **Açık Uçlu Sorular:** Araştırmanın odak noktası olan özel eğitim sınıflarında karşılaşılan sorunlarla ilgili 5 açık uçlu soru yer almaktadır. Bu sorular katılımcılara sırası değiştirilmeden yöneltilmiş, katılımcıların cevapları için herhangi bir uzunluk sınırlaması olmaksızın serbestçe ifade etmelerine izin verilmiş ve gerektiğinde araştırmacı tarafından ek açıklamalar yapılmıştır.

Bu yaklaşım, katılımcıların deneyimlerini ve algılarını detaylı bir şekilde anlamak için önemlidir ve araştırmanın niteliksel doğasına uygun düşmektedir.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmanın ilk aşamasında, uygulamanın planlaması yapılmıştır. Ardından, konuyla ilgili literatür taraması gerçekleştirilmiş ve bu tarama sonucunda araştırmanın giriş, ilgili çalışmalar ve metodoloji bölümleri oluşturulmuştur. Veri toplama amacıyla kullanılacak yarı yapılandırılmış görüşme formunun soruları hazırlanmış ve bu soruların uygunluğu danışman öğretmenin görüşü alınarak onaylanmıştır. Daha sonra, araştırmaya katılacak gönüllü katılımcılar seçilmiş, katılımcıların görev yaptıkları okul müdürlerinden çalışma hakkında bilgi verilerek onayları alınmış ve katılımcıların görüşme için müsait oldukları zamanlar belirlenmiştir. Belirlenen tarihlerde katılımcılarla görüşmeler yapılmış ve bu görüşmeler kaydedilmiştir. Kayıtlar, herhangi bir değişiklik yapılmadan Word ortamına aktarılmıştır. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda tema, alt temalar ve kodlamalar oluşturulmuş ve MAXQDA programı kullanılarak veriler şekil ve tablolar halinde analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular tartışılarak sonuç bölümü yazılmış ve mevcut uygulamalar ile gelecek çalışmalar için öneriler sunulmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmanın veri analizi aşamasında, yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanan veriler, içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. İçerik analizinin amacı, elde edilen verileri kavramsal ve ilişkisel bağlamda açıklamak ve derinlemesine bir anlayış sağlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu süreçte, özel eğitim sınıflarında geçici görevlendirme yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar hakkındaki görüşleri toplanmış ve bu görüşmeler kaydedilmiştir. Ses kayıtları, herhangi bir değişiklik yapılmadan transkribe edilerek MAXQDA 2022 programına aktarılmıştır. Program aracılığıyla yapılan analizler sonucunda, katılımcıların görüşlerine dayanarak "Ders İşlenişine İlgili Karşılaşılan Sorunlar", "Öğrenci ve Aileleriyle İlgili Karşılaşılan Sorunlar", "Diğer Öğretmenlerle İlgili Karşılaşılan Sorunlar" ve "Diğer Görüş ve Öneriler" gibi temalar belirlenmiştir.

Araştırmanın Geçerlik ve Güvenirliliği

Araştırmanın veri toplama ve analiz aşamalarında geçerlik ve güvenilirliği artırmak için uygulanan yöntem ve teknikler şunlardır:

- **Uzman Görüşü:** Yarı yapılandırılmış görüşme formunda kullanılacak sorular, konusunda uzman olan iki kişiye gösterilerek onların görüşleri alınmıştır.

- **Görüşme Süresi:** Görüşmeler, veri miktarı ve niteliğini artırmak amacıyla herhangi bir kısıtlama olmaksızın uzun tutulmuştur.
- **Kodlama İşlemi:** Araştırmacı dışında başka bir kişi de kodlama işlemine katılmış ve her iki kodlayıcı da aynı kod kitapçığı üzerinde çalışmıştır.
- **Kod Karşılaştırması:** Aynı ayrı kodlanan veriler, tutarsızlıkları gidermek ve ortak temalar üzerinde fikir birliğine varmak için karşılaştırılmıştır.
- **Güvenirlilik Formülü:** Kodlayıcılar arasındaki iç tutarlılık ve araştırmanın güvenirliğini hesaplamak için Miles ve Huberman'ın (1994) önerdiği güvenirlik formülü kullanılmıştır:

$$\text{Güvenirlilik} = \text{Görüş Birliği} / (\text{Görüş Birliği} + \text{Görüş Ayrılığı})$$

Bu hesaplama sonucunda araştırmanın güvenirliği %93 olarak bulunmuştur. Güvenirlik oranının %70'in üzerinde olması, araştırmanın güvenilir olduğunu göstermektedir (Miles M.B. & Huberman A.M., 1994). Elde edilen bu sonuç, araştırmanın güvenilir olduğunu teyit etmektedir. Ayrıca, analiz sürecinin tamamı, çalışmaya dahil olmayan başka bir araştırmacı tarafından kontrol edilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde araştırma verilerinin analizi sonucunda elde edilen bulgular basite indirgenerek temel düzeyde sunulacaktır.

Ders İşlenişiyile İlgili Karşılaşılan Sorunlar

Bu bölümde araştırma sorularına verilen cevaplar doğrultusunda Ders İşlenişiyile İlgili Karşılaşılan Sorunlar temasının alt teması ve kod frekansları Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Ders işlenişiyile ilgili karşılaşılan sorunlar temasının kodlara göre frekans ve yüzdeleri

Ders İşlenişiyile İlgili Karşılaşılan Sorunlar		F	Yüzde
Alt Temalar	Ders İşlenişi	32	58,18
	Sınıf Yönetimi	23	41,82
	TOPLAM	55	100,00
Ders İşlenişi		F	Yüzde
Kodlar	Özel Eğitime Dair Bilgi Yetersizliği	7	21,88
	Materyal Eksikliği	8	25,00
	Dersliğin Fiziki Eksiklikleri	6	18,75
	Bilgilerin Öğrenci Düzeyine İndirgenememesi	4	12,50
	Müfredata Hâkim Olmama	7	21,88
	TOPLAM	32	100,00
Sınıf Yönetimi		F	Yüzde
Kodlar	Özel Eğitim Öğrencileriyle İletişim Kuramama	6	26,09
	Öğretim Süreci Sorunları	5	21,74
	Sınıf Kurallarını Oluşturamama	5	21,74
	Krize Müdahale Edememe	7	30,43
	TOPLAM	23	100,00

Tablo 2 incelendiğinde Görevlendirme olarak çalıştığınız özel eğitim sınıfında ders işleniş esnasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir? Sorusuna;

K2 : "Eeee, ben 2019 yılına kadar hep sınıf öğretmeni olarak görev yaptığımdan ve özel eğitim mezunu olmadığımdan ilk senelerde çok bocaladım. Bu alanın mezunu olmadığı için özel eğitim nedir, özel eğitim öğrencisi kime denir, özel eğitimde dersler nelerdir, nasıl işlenir, öğrencilere nasıl

yaklaşılır, mı nasıl yeni şeyler öğretilir hiç bilmiyordum. Hala daha ders işlemekte ve öğrencilerin kriz anlarında ne yapacağımı şaşırđığım oluyor açıkçası...”

K3: “ Derslerin işlenişi esnasında yine bu alanın mezunu olmadığım için özel eğitime ait bilgilerimin kısıtlı olması yani eeeee, uygulayarak sınıfta öğrenebildiklerim dışında çok az olması en zorlandığım alanlardan... Ben yıllarca sınıf öğretmenliği yaptığım için genel sınıf düzeyindeki öğrencilerin seviyelerine göre çok rahat dersimi, kazanımlarımı, anlatış yöntemimi, ses tonumu, göz temasını her şeyimi ayarlayabiliyordum. Ama burada özel eğitimde öğrencimin seviyesine inmekte çok zorlanıyorum. Dersimi anlatırken ya da bir uygulama yapmak, eee etkinlik yani o anda göz teması kurup yönlendirme yapmam gerekiyor ama öğrenciyle bunu başarmam çok zor...”

K9: “Başka bir sorun ise sınıflarda doğru düzgün özel eğitim adına materyaldir, araç-gereçtir, ders için kullanabileceğim malzemeler çok ama çok az, yani yok denecek kadar az. Zaten sınıflar genel sınıflardan değiştirilerek özel alt sınıf haline getirildikleri için fiziki anlamda, donanım açısından istediğim hiçbir demirbaşı bulamıyoruz. Yani öğrencilere etkinlik masası olsa, bizler çalışmamızı, ıııııı öğrenciyle birebir etkinlik zamanımızı bunda yapsak çok güzel olur aslında.” Cevaplarını vermiştir.

Araştırmada elde edilen bulgulara göre, özel eğitim sınıflarında geçici görevlendirme ile çalışan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar iki ana alt temada incelenmiştir: “Dersin İşlenişi” ve “Sınıf Yönetimi”.

“Dersin İşlenişi” alt temasında, öğretmenlerin ders işleme sırasında karşılaştıkları sorunlar şunlardır:

- **Özel Eğitime Dair Bilgi Yetersizliği:** Özel eğitim alanında eğitim almamış olmanın getirdiği bilgi eksikliği.
- **Materyal Eksikliği:** Eğitim materyallerinin yetersizliği veya eksikliği.
- **Dersliğin Fiziki Eksiklikleri:** Dersliklerin özel eğitim ihtiyaçlarına uygun donatılmaması.
- **Bilgilerin Öğrenci Düzeyine İndirgenememesi:** Öğretmenlerin öğrencilerin seviyesine uygun ders içeriği hazırlamada zorlanmaları.
- **Müfredatın Hâkim Olmama:** Özel eğitim müfredatına yeterince hakim olmama.

“Sınıf Yönetimi” alt temasında ise şu sorunlar belirlenmiştir:

- **Özel Eğitim Öğrencileriyle İletişim Kuramama:** Öğrencilerle etkili iletişim kurma güçlüğü.
- **Öğretim Süreci Sorunları:** Eğitim ve öğretim süreçlerinde karşılaşılan zorluklar.
- **Sınıf Kurallarını Oluşturamama:** Sınıf içi kuralları belirleme ve uygulamada yaşanan sorunlar.
- **Krize Müdahale Edememe:** Öğrencilerin kriz anlarında etkili müdahalede bulunamama.

Bu bulgular, özel eğitim sınıflarında geçici olarak görev yapan sınıf öğretmenlerinin, özel eğitim konusunda yeterli eğitim almamış olmalarından kaynaklanan bir dizi zorlukla karşı karşıya olduklarını göstermektedir. Bu zorluklar, ders işlenişinden sınıf yönetimine kadar geniş bir yelpazede yer almaktadır ve öğretmenlerin bu alanda daha fazla destek ve kaynağa ihtiyaç duyduklarını ortaya koymaktadır.

Öğrenci ve Aileleriyle Karşılaşılan Sorunlar

Bu bölümde araştırma sorularına verilen cevaplar doğrultusunda Öğrenci ve Aileleriyle Karşılaşılan Sorunlar temasının alt teması ve kod frekansları Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo 3. Öğrenci ve Aileleriyle karşılaşılan sorunlar temasının kodlara göre frekans ve yüzdeleri

Öğrenci ve Aileleriyle Karşılaşılan Sorunlar		F	Yüzde
Alt Temalar	Ailelerle Yaşanan Sorunlar	24	47,06
	Öğrencilerle Yaşanan Sorunlar	27	52,94
	TOPLAM	51	100,00
Ailelerle Yaşanan Sorunlar		F	Yüzde
Kodlar	Güvensizlik	6	25,00
	İlgisizlik	8	33,33
	Beklentilerin Yüksek Tutulması	3	12,50
	İşbirliğinden Kaçınma	7	29,17
	TOPLAM	24	100,00
Öğrencilerle Yaşanan Sorunlar		F	Yüzde
Kodlar	Öğrenci Seviyelerindeki Farklılık	8	29,63
	İletişim Kuramama	7	25,93
	Devamsızlığın Fazla Olması	4	14,81
	Öğrenmeye Karşı İsteksizlik	3	11,11
	Geri Dönüt Alınması	5	18,52
TOPLAM	27	100,00	

Tablo 3 incelendiğinde “Görevlendirme olarak çalıştığınız özel eğitim sınıfında özel eğitim öğrenci ve aileleriyle alakalı karşılaştığınız sorunlar nelerdir?” sorusuna;

K1: “Şimdi tabii özel eğitim öğrencileri genel sınıflardaki öğrencilerden çok çok farklılar... Daha çok ilgi isteyen, daha çok birebir ilgilenilmesi gereken, sevdiğini, sevildiğini çok net ortaya koyabilen bambaşka dünyalar. Ben onlarla çalışmayı çok seviyorum ama tabii özellikle yeni kazanım verme konusu baya sıkıntılı. Öncelikle devamsızlık konusu çok büyük bir problem. Öğrenci bazen bir hafta okula gelmediği oluyor, gelse bile bazı günler rehabilitasyon merkezine gidiyorum yarım gün okulda ya duruyor ya durmuyor. Ailelerde maalesef bu konuda hiç duyarlı değil, gerek biz gerek okul idaresi ısrarla özel kurumları okul saati dışında ayarlamaları gerektiğini söylesek de pek umursadıkları yok açıkçası.”

K4: “Öğrencilerle yaşadığım en büyük sorunlardan birisi de derse, yeni şeyler öğrenmeye, farklı etkinlikler yapmaya çok isteksizler, ııı dersin içerisine, etkinliğe katmakta çok zorlanıyorum. Hadi, hadi diye diye 3 dakika 5 dakika uğraşıyorum nerdeyse. Sonra etkinlik sonrası ya da yeni öğrettiğim bir konu sonrasında geri dönüt almam çok zor oluyor. Bazen bilerek bazen bilmeden öğrenci kendini kapatıyor. Ne desem ikna edemiyorum bazen öğrenciler böyle olabiliyor.”

K10: “Bakın size yaşadığım bir olayı anlatayım. Bir hafif zihinsel sınıfta öğrencim vardı, çok akıllı çok uslu çok sevdiğim bir öğrenciydi. Normalde tuvalet konusunda hiç sıkıntı çekmezdik bir gün ne olduysa artık öğrencim affedersiniz tutamadı galiba yada oyuna daldı altına kaçırdı. Olabilir.. sıkıntı yok hemen kıyafet değişmesi lazım ama veli çantasına koymamış... her zaman olan acil durumlar için bu tarz durumlar için dolaplarında eşyalar olur onları da temiz olsun yıkansınlar diye göndermiştik evine... yani çocuğun kıyafeti değiştireceği bir şeyi yok. Hemen aradım annesini telefonu açmıyor, 3 kere 5 kere aradım ulaşamadım. Babayı arıyorum ondan da cevap alamıyorum. Neyse 2 saat sonra annesi aradı hocam dedi uyuyordum beni aramışsınız telefonda yanımda yoktu. Hayırdır dedi. Durumu anlattım ihtiyacın ne olduğunu, okula acil gelmesi gerektiğini felan derken bakın hanımefendi bana şunu söyledi..., hala inanmakta zorlanıyorum... şunu dedi hocam 2 saat geçmiş zaten kurumuştur, ben eve gelince hallederim siz hiç merak etmeyin. Şok oldum. Herhalde çocuğa, öğrenciye karşı tamamen ilgisiz kalmanın en çarpıcı örneği budur bence.” Cevaplarını vermiştir.

Araştırmada, özel eğitim sınıflarında geçici görevlendirme yapan sınıf öğretmenlerinin öğrenci ve aileleriyle ilgili karşılaştıkları sorunlar iki ana alt tema altında incelenmiştir: “Ailelerle Yaşanan Sorunlar” ve “Öğrencilerle Yaşanan Sorunlar”.

“Ailelerle Yaşanan Sorunlar” alt temasında, öğretmenlerin ailelerle yaşadıkları sorunlar şunlardır:

- **Güvensizlik:** Velilerin, öğretmenlerin özel eğitim konusundaki uzmanlık düzeyine güvenmemesi.
- **İlgisizlik:** Velilerin, çocuklarının eğitimiyle ilgili gösterdikleri ilginin yetersiz olması.
- **Beklentilerin Yüksek Tutulması:** Velilerin, öğrencilerin gelişimi ve başarısı konusunda gerçekçi olmayan beklentilere sahip olması.
- **İş Birliğinden Kaçınma:** Velilerin, öğretmenlerle iş birliği yapmaktan kaçınması veya yeterince katılım göstermemesi.

“Öğrencilerle Yaşanan Sorunlar” alt temasında ise öğretmenlerin öğrencilerle yaşadıkları sorunlar şunlardır:

- **Öğrenci Seviyelerindeki Farklılık:** Sınıftaki öğrencilerin bireysel eğitim ihtiyaçları ve seviyelerinin farklı olması.
- **İletişim Kuramama:** Öğrencilerle etkili bir iletişim kurulamaması.
- **Devamsızlığın Fazla Olması:** Öğrencilerin devamsızlık yapma eğiliminin yüksek olması.
- **Öğrenmeye Karşı İsteksizlik:** Öğrencilerin yeni bilgileri öğrenmeye karşı gösterdikleri isteksizlik.
- **Geri Dönüt Alınmaması:** Öğrencilerden alınan geri dönütlerin yetersiz olması veya hiç alınmaması.

Bu bulgular, özel eğitim sınıflarında geçici olarak görev yapan sınıf öğretmenlerinin, hem öğrencilerle hem de ailelerle ilişkili çeşitli zorluklarla karşılaştıklarını göstermektedir. Bu zorluklar, öğretmenlerin özel eğitim alanında daha fazla destek ve kaynaklara ihtiyaç duyduklarını ve bu alanda eğitim politikalarının ve uygulamalarının iyileştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Diğer Öğretmenlerle İlgili Karşılaşılan Sorunlar

Bu bölümde araştırma sorularına verilen cevaplar doğrultusunda Diğer Öğretmenlerle İlgili Karşılaşılan Sorunlar temasının alt teması ve kod frekansları Tablo 4’de sunulmuştur.

Tablo 4. Diğer öğretmenlerle ilgili karşılaşılan sorunlar temasının kodlara göre frekans ve yüzdeleri

Diğer Öğretmenlerle İlgili Karşılaşılan Sorunlar		F	Yüzde
Alt Temalar	Aynı Sınıfı Paylaştıkları Öğretmenlerle Yaşanan Sorunlar	23	46,00
	Diğer Branş Öğretmenleri ile Yaşanan Sorunlar	27	54,00
	TOPLAM	50	100,00
Aynı Sınıfı Paylaştıkları Öğretmenlerle Yaşanan Sorunlar		F	Yüzde
Kodlar	İş birliği Yapmada İsteksizlik	3	13,04
	Bilgi Paylaşmada İsteksizlik	2	8,70
	İletişim Eksikliği	6	26,09
	Öğretimin Planlanmasında Yaşanan Sorunlar	4	17,39
	Bireysel Farklılıklar	8	34,78
	TOPLAM	23	100,00
Diğer Branş Öğretmenleri İle Yaşanan Sorunlar		F	Yüzde
Kodlar	İletişim Kopukluğu	7	25,93
	Özel Eğitimle Alakalı Yeterli Bilgiye Sahip Olmama	4	14,81
	BEP Hazırlama Süreci	6	22,22
	Yardımlaşma Konusunda İsteksizlik	3	11,11
	Paylaşma Konusunda İsteksizlik	7	25,93
	TOPLAM	27	100,00

Tablo 4 incelendiğinde Görevlendirme olarak çalıştığınız özel eğitim sınıfında özel eğitim öğrenci ve aileleriyle alakalı karşılaştığınız sorunlar nelerdir?" sorusuna;

K2: "Eeee, Öğrencileri etkinliklere hazırlarken de mesela çok sorun yaşadığım oldu. Diğer arkadaşım kesinlikle birlikte bir şey yapmaya yanaşmazdı, iş birliği yapmazdı kendisi ben bu işi senden daha iyi biliyorum böyle olacak diyerek geçiştirirdi beni. Yani aynı sınıfta beraber öğretmen miyiz? Yoksa rakip haline gelmiş zümreler miyiz anlamadım açıkçası."

K10: "Mesela başka çalıştığım bir otizm alt sınıfında uı beraber çalıştığımız arkadaşın da yöntemler çok farklı, sınıf yönetimi çok farklı, yani insanız hepimiz nasıl desem... yediğimiz farklı, içtiğimiz farklı o arkadaşla da bilgi paylaşımında çok sıkıntılar yaşamıştım. Sonra müdüre gittim, durumu anlattım başka sınıfa geçtim açıkçası" cevaplarını vermiştir.

Araştırma sonuçlarına göre, özel eğitim sınıflarında geçici görevlendirme yapan sınıf öğretmenlerinin diğer öğretmenlerle ilgili karşılaştıkları sorunlar, iki ana alt tema altında toplanmıştır: "Aynı Sınıfı Paylaştıkları Öğretmenlerle Yaşanan Sorunlar" ve "Diğer Branş Öğretmenleri ile Yaşanan Sorunlar".

"Aynı Sınıfı Paylaştıkları Öğretmenlerle Yaşanan Sorunlar" altında, öğretmenlerin iş birliği yapmada ve bilgi paylaşmada isteksizlik, iletişim eksikliği, öğretimin planlanmasında yaşanan sorunlar ve bireysel farklılıklar gibi sorunlar yaşadıkları belirtilmiştir.

"Diğer Branş Öğretmenleri ile Yaşanan Sorunlar" altında ise, iletişim kopukluğu, özel eğitimle alakalı yeterli bilgiye sahip olmama, bireyselleştirilmiş eğitim planı (BEP) hazırlama süreci, yardımlaşma ve paylaşma konusunda isteksizlik gibi sorunlar öne çıkmıştır.

Bu bulgular, özel eğitim sınıflarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin, hem aynı sınıfı paylaştıkları özel eğitim branşındaki öğretmenlerle hem de diğer branş öğretmenleriyle iş birliği ve iletişimde zorluklar yaşadıklarını göstermektedir. Bu durum, öğretmenler arası koordinasyonun ve iş birliğinin güçlendirilmesi gerektiğini ve özel eğitim konusunda tüm öğretmenlerin daha fazla bilgilendirilmesi ve desteklenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Diğer Görüş ve Öneriler

Bu bölümde araştırma sorularına verilen cevaplar doğrultusunda Diğer Görüş ve Öneriler temasının alt teması ve kod frekansları Tablo 5'de sunulmuştur.

Tablo 5. Diğer Görüş ve Öneriler temasının kodlara göre frekans ve yüzdeler

	Diğer Görüş ve Öneriler	f	Yüzde
	Hizmet İçi Eğitimler Düzenlenmesi	5	17,24
	Kılavuz Kitapların Hazırlanması	3	10,34
	Materyal Temini	8	27,59
Kodlar	Okul- Aile İşbirliğini Arttırıcı Faaliyetler	6	20,69
	Kaynaşmayı Arttırıcı Faaliyetler	7	24,14
	TOPLAM	29	100,00

Tablo 5 incelendiğinde Görevlendirme olarak çalıştığınız özel eğitim sınıfında karşılaştığınız sorunlarla alakalı diğer görüş ve önerileriniz nelerdir? Sorusuna;

K8: "Eeee, hocam bunların dışında mesela özel eğitim öğrencilerini getiren servislerin geç gelip gitmesi sorunu var. Sabahları çoğu zaman ilk dersin ortasında anca getiriyorlar öğrencileri. Okul çıkış saatinde sürekli araba arızalandı bahanesiyle 20 dakika 25 dakika geç geliyor. Öğrencileri bu kadar süre bekletmek de büyük sorun oluyor. Özel öğrencilerin rutinleri bozulduğunda ne kadar rahatsız olduklarını bilirsiniz. Sonra bu öğrencilerin temizlik, beslenme ve tuvalet ihtiyaçlarına yardımcı olan rehber personellerle de zaman zaman sorunlar yaşamaktayız. Öğrencilerle ilgilenmesini

söylediğimizde bazen sanki kendi görevleri değil de kendi şahsi işimi yaptırıyormuşum gibi tepkiler alıyoruz. Kurallarımızı, düzenimizi öğrendikten sonra normal rutin sağlandıktan sonra çok fazla sıkıntı olmuyor. Çalışmayan personel veya sorun çıkaran olursa firmayla okul idaremiz görüşerek gerekli önlemlerde alınıyor.”

K9: “Çözüm önerilerim ne dersenez. Şöyle mesela ilk başta özel alt sınıfa görevlendirildiğimizde ilk 1 hafta göreve başlamadan bir hizmet içi eğitim düzenlenebilir. Genel konuları özel eğitim hakkında detaylı anlatarak sorunlarımızın ilkinde bir çözüm bulunabilir. Özel eğitim uzmanları var RAM’da görevli arkadaşlar var ya da ilçe veya il milli eğitim müdürlüğünde birçok görevli arkadaş var, bunu çok rahat düzenleyebilirler. Özel eğitimli öğrenci nedir, nasıl ders işlenir, nasıl onlara yaklaşılr, neler verilebilir, neler beklenebilir bunları uzun uzun anlatabilirler.” Cevaplarını vermiştir.

Araştırma sonuçlarına göre, özel eğitim sınıflarında geçici görevlendirme yapan sınıf öğretmenlerinin diğer görüş ve önerileri şu şekilde sıralanabilir:

- **Hizmet İçi Eğitimler Düzenlenmesi:** Öğretmenlerin özel eğitim konusundaki bilgi ve becerilerini artırmak için düzenli hizmet içi eğitimlerin yapılması.
- **Kılavuz Kitapların Hazırlanması:** Öğretmenlere rehberlik edecek ve özel eğitim derslerinin işlenmesine yardımcı olacak kılavuz kitapların hazırlanması.
- **Materyal Temini:** Özel eğitim sınıflarının ihtiyaç duyduğu eğitim materyallerinin temin edilmesi.
- **Okul- Aile İşbirliğini Arttırıcı Faaliyetler:** Velilerle iletişimi güçlendirmek ve onların okul faaliyetlerine katılımını artırmak için düzenli veli toplantıları yapılması.
- **Kaynaşmayı Arttırıcı Faaliyetler:** Öğrenciler, öğretmenler ve veliler arasındaki kaynaşmayı artırmak için sosyal etkinliklerin düzenlenmesi, örneğin kermes, sergi, gezi ve kaynaşma yemekleri gibi.

Bu öneriler, özel eğitim sınıflarında görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları zorlukların üstesinden gelmelerine yardımcı olacak ve özel eğitim alanındaki eğitim kalitesini arttıracak önlemler olarak değerlendirilebilir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde araştırmanın tartışma, sonuç ve önerilerine yer verilmiştir.

Tartışma

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgular ele alınmış olup ilgili alan yazınla ilişkilendirilerek yorumlanmaya çalışılmıştır.

Bu araştırma sonucuna göre özel eğitim sınıflarına geçici görevlendirilen sınıf öğretmenlerin ders işlenişiyle ilgili karşılaştıkları sorunlar teması ile ilgili olarak yaşadıkları sorunların;

- 1- *Özel Eğitime Dair Bilgi Yetersizliği,*
- 2- *Bilgilerin Öğrenci Düzeyine İndirgenememesi,*
- 3- *Müfredata Hâkim Olmama,*
- 4- *Özel Eğitim Öğrencileriyle İletişim Kuramama,*
- 5- *Öğretim Süreci Sorunları,*
- 6- *Sınıf Kurallarını Oluşturamama,*
- 7- *Krize Müdahale Edememe olduğu görülmektedir.*

Özel eğitim sınıflarında geçici görevlendirme yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunların, özel eğitim alanında eğitim almamış olmalarından ve yeterli mesleki gelişim fırsatlarına

erişememelerinden kaynaklandığı görüşü, literatürdeki benzer çalışmalarla da desteklenmektedir. Kutlu (2018), müzik öğretmenlerinin özel eğitim konusunda deneyim eksikliği ve eğitim almadıklarını belirtmiştir. Ergül ve Baydık (2013) ise, özel eğitim sertifika programlarının geliştirilmesinin önemini ve bu alanda görev yapacak öğretmenlerin yoğun hizmet içi eğitim almasının gerekliliğini vurgulamışlardır. Aydın (2017) da, özel eğitim alanında mezuniyeti olmayan öğretmenlerin uygun yaş ve düzeydeki öğrencilere eğitim vermesinin önemini ve okul öncesi eğitimi ile sınıf öğretmenliği mezunlarının bu alanda görev almasının uygunluğunu ifade etmiştir.

Bu çalışmaların sonuçları, özel eğitim sınıflarında geçici görevlendirme yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları zorlukların üstesinden gelmek için özel eğitim alanında daha fazla eğitim ve destek sağlanması gerektiğini göstermektedir. Bu tür eğitimler, öğretmenlerin özel gereksinimli öğrencilere daha etkili bir şekilde yardımcı olmalarını sağlayabilir ve eğitim kalitesini artırabilir.

Bu araştırma sonucuna göre özel eğitim sınıflarına geçici görevlendirilen sınıf öğretmenlerin ders işlenişine ilgili karşılaştıkları sorunlar teması ile ilgili olarak yaşadıkları sorunların bir diğer kısmının ise;

- 1- *Materyal Eksikliği,*
- 2- *Dersliğin Fiziki Eksiklikleri olduğu görülmektedir.*

Özel eğitim sınıflarında geçici görevlendirme yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları materyal ve fiziki eksikliklerle ilgili sorunlar, bu sınıflara yeterli kaynak ayrılmamasından kaynaklanıyor olabilir. Literatürdeki çalışmalar da bu bulguları destekler niteliktedir. Can (2015) çalışmasında, özel eğitim öğretmenlerinin idareden daha fazla hizmet, materyal, ilgi ve duyarlılık beklediklerini ortaya koymuştur. Demir ve Kale (2019) ise, özel eğitim sınıflarındaki araç-gereç ve ortam eksikliklerini vurgulamışlardır. Bettini ve diğerleri (2015) de, idarecilerin özel eğitim öğretmenlerine yeterli desteği sağlamadıklarını belirtmişlerdir.

Bu çalışmalar, özel eğitim sınıflarının daha etkili bir şekilde işlev görebilmesi için gerekli kaynakların sağlanması, öğretmenlerin mesleki gelişimlerine destek verilmesi ve öğretim materyallerinin iyileştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Bu tür iyileştirmeler, özel eğitim öğretmenlerinin karşılaştıkları zorlukları azaltabilir ve özel gereksinimli öğrencilere sunulan eğitimin kalitesini artırabilir.

Bu araştırma sonucuna göre özel eğitim sınıflarına geçici görevlendirilen sınıf öğretmenlerin öğrenci ve aileleriyle ilgili karşılaştıkları sorunlar teması ile ilgili olarak yaşadıkları sorunların;

- 1- *Güvensizlik,*
- 2- *İlgisizlik,*
- 3- *İş Birliğinden Kaçınma olduğu görülmektedir.*

Özel eğitim sınıflarında geçici görevlendirme yapan sınıf öğretmenlerinin öğrenci velileriyle yaşadıkları iletişim sorunları, literatürde de sıkça karşılaşılan bir durum olarak belirtilmiştir. Binicioğlu (2016) ve diğer araştırmacılar tarafından yapılan çalışmalar, ailelerin korumacı tutumları, hatalarını kabul etmeme eğilimleri ve zamansız görüşme talepleri gibi faktörlerin öğretmen-veli iletişimde sorunlara yol açtığını ortaya koymuştur. Erdoğan ve Demirkasimoğlu (2010) ailelerin öğretmenlerin belirlediği zaman dilimlerinden ziyade kendi uygun oldukları zamanlarda okul ziyaretleri yaptıklarını belirtmişlerdir. Güvenç (2019) ve Gündüz ve Akın (2015) çalışmalarında, ailelerin özel eğitim konusunda yeterli bilince sahip olmamalarının iletişim ve iş birliği sorunlarına neden olduğunu vurgulamışlardır. Butler ve diğerleri (2019) ise, öğretmenler ve aileler arasındaki etkileşimde yaşanan

zorlukları ve iletişim eksikliklerini ele almışlardır. Kulak (2020) ve Ürüyen ve Ünal (2021) çalışmalarında, ailelerin okula ve öğretmenlere olan güvensizliklerinin ve parçalanmış ailelerin karşılaştığı zorlukların okul-aile iş birliğini olumsuz etkilediğini ifade etmişlerdir.

Bu bulgular, özel eğitim sınıflarında görev yapan öğretmenlerin, öğrenci velileriyle etkili bir iletişim kurabilmeleri için ek destek ve kaynaklara ihtiyaç duyduklarını göstermektedir. Ayrıca, özel eğitim konusunda ailelerin bilinçlendirilmesi ve okul-aile iş birliğinin güçlendirilmesi, bu alandaki eğitim kalitesini artırmak için önemli adımlar olarak değerlendirilebilir.

Özel eğitim sınıflarında geçici görevlendirme yapan sınıf öğretmenlerinin velilerin yüksek beklentileri nedeniyle karşılaştıkları zorluklar, öğretmen ve aile arasındaki iletişim sorunlarına katkıda bulunuyor olabilir. Karasu ve Mutlu (2015) tarafından yapılan çalışma, bu tür iletişim sorunlarının yanı sıra ailelerin sorumluluk bilincinde olmaması gibi konuları da ele almıştır. Bu bulgular, özel eğitim sınıflarında görev yapan öğretmenlerin, velilerle etkili bir iletişim kurabilmeleri ve gerçekçi beklentiler oluşturabilmeleri için desteklenmeleri gerektiğini göstermektedir. Ailelerin özel eğitim süreçleri hakkında daha fazla bilgilendirilmesi ve öğretmenlerle iş birliği içinde olmaları teşvik edilmelidir. Böylece, öğrencilerin eğitimine yönelik ortak hedefler belirlenebilir ve bu hedeflere ulaşmak için gerekli adımlar atılabilir.

Bu araştırma sonucuna göre özel eğitim sınıflarına geçici görevlendirilen sınıf öğretmenlerin öğrenci ve aileleriyle ilgili karşılaştıkları sorunlar teması ile ilgili olarak yaşadıkları diğer sorunlar ise;

- 1- *Öğrenci Seviyelerindeki Farklılık,*
- 2- *İletişim Kuramama,*
- 3- *Devamsızlığın Fazla Olması,*
- 4- *Öğrenmeye Karşı İsteksizlik,*
- 5- *Geri Dönüt Almamaması olduğu görülmektedir.*

Özel eğitim sınıflarında geçici görevlendirme yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar, öğrencilerin bireysel özellikleri ve davranışlarından kaynaklanıyor olabilir. Doyle ve Illand (2004) gibi çalışmalar, otistik çocukların bilişsel yeteneklerinin geniş bir yelpazede olduğunu göstermiştir. Kutlu (2018) ise, müzik öğretmenlerinin özel gereksinimli öğrencilerle ilgili algı sorunları, derslere katılım zorlukları ve konuşma problemleri gibi konularda zorlandıklarını belirtmiştir. Bilecik (2019) çalışmasında, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin otizmli öğrencilerle iletişim kurmakta zorluk yaşadıklarını ifade etmiştir.

Bu çalışmalar, özel eğitim öğrencilerinin farklı ihtiyaçlarına uygun pedagojik yaklaşımların ve desteklerin önemini vurgulamaktadır. Öğretmenlerin bu öğrencilere daha iyi hizmet verebilmeleri için özel eğitim alanında daha fazla eğitim ve kaynağa ihtiyaçları olduğunu göstermektedir. Ayrıca, öğretmenlerin pedagojik olarak kendilerini yeterli hissetmeleri ve öğrencilere bireysel olarak zaman ayırabilmeleri için desteklenmeleri gerekmektedir.

Bu araştırma sonucuna göre özel eğitim sınıflarına geçici görevlendirilen sınıf öğretmenlerin diğer öğretmenler ile ilgili karşılaştıkları sorunlar teması ile ilgili olarak yaşadıkları sorunların;

- 1- *İş birliği Yapmada İsteksizlik,*
- 2- *Bilgi Paylaşmada İsteksizlik,*
- 3- *İletişim Eksikliği, Öğretimin Planlanmasında Yaşanan Sorunlar,*
- 4- *Bireysel Farklılıklar*
- 5- *İletişim Kopukluğu,*

- 6- *Özel Eğitimle Alakalı Yeterli Bilgiye Sahip Olmama,*
- 7- *BEP Hazırlama Süreci,*
- 8- *Yardımlaşma Konusunda İsteksizlik,*
- 9- *Paylaşma Konusunda İsteksizlik olduğu görülmüştür.*

Özel eğitim sınıflarında geçici görevlendirme yapan sınıf öğretmenlerinin diğer öğretmenlerle yaşadıkları sorunlar, öğretmenler arası iletişim ve iş birliği eksikliğinden kaynaklanıyor olabilir. Literatürdeki çalışmalar, bu sorunların çözümünde öğretmenler arasındaki koordinasyonun ve güçlü ile zayıf yönlerin dengeli bir şekilde görev paylaşımı yapılmasının önemini vurgulamaktadır. Karasu ve Mutlu (2015) tarafından yapılan çalışma, bir sınıfta iki öğretmenin bulunmasının hem avantajlarını hem de dezavantajlarını ele almış ve öğretmen koordinasyonunun önemine değinmiştir. Gürgür ve diğerleri (2016) çalışmasında, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde çalışan öğretmenlerin dış paydaşlarla iş birliği yaparken karşılaştıkları sorunları belirtmiştir. Elçi (2019) ise, branş öğretmenleri ve özel eğitim öğretmenleri arasında etkili iş birliği için iletişimin önemini vurgulamıştır.

Bu bulgular, özel eğitim sınıflarında görev yapan öğretmenlerin, meslektaşlarıyla daha etkili bir şekilde iş birliği yapabilmeleri ve öğrencilerin bireysel özelliklerine uygun eğitim ortamları oluşturabilmeleri için desteklenmeleri gerektiğini göstermektedir. Öğretmenlerin birbirlerinin güçlü ve zayıf yönlerini anlamaları ve bu bilgiyi görev paylaşımında kullanmaları, özel eğitim sınıflarının daha verimli çalışmasını sağlayabilir.

Bu araştırma sonucuna göre özel eğitim sınıflarına geçici görevlendirilen sınıf öğretmenlerinin;

- 1- *Hizmet İçi Eğitimler Düzenlenmesi,*
- 2- *Kılavuz Kitapların Hazırlanması,*
- 3- *Materyal Temini,*
- 4- *Okul- Aile İşbirliğini Arttırıcı Faaliyetler,*
- 5- *Kaynaşmayı Arttırıcı Faaliyetleri diğer görüş ve öneri olarak sunmuşlardır.*

Literatürdeki araştırmalar, özel eğitim öğretmenlerinin karşılaştıkları zorluklar ve bu zorluklara yönelik çözüm önerileri konusunda çeşitli bulgular sunmaktadır. Karakuş (2017) çalışmasında, özel eğitim öğretmenlerinin psikolojik dayanıklılık ve mesleki sosyal destek düzeylerinin artırılmasına yönelik tedbirlerin alınabileceğini ve hizmet içi eğitimlerle öğretmenlerin gelişimlerinin sürdürülebileceğini belirtmiştir. Cantimer (2015) ise, özel eğitim öğretmenlerine yönelik motive edici çalışmaların önemini ve bu tür etkinliklerin düzenlenmesinin gerekliliğini vurgulamıştır. Akıncı (2016), mesleğe yeni başlayan özel eğitim öğretmenlerinin daha az tükenmişlik yaşamaları için mesleki uyum eğitimlerinin önemine değinmiştir. Adıgüzel ve diğerleri (2017) çalışmasında, öğretmenlerin yaşadıkları sorunlara çözüm olarak aile eğitimi ve rehberliğin yapılmasının gerektiğini ifade etmiştir.

Bu bulgular, özel eğitim öğretmenlerinin mesleki gelişimlerini desteklemek, psikolojik dayanıklılıklarını artırmak ve mesleki tükenmişliklerini azaltmak için çeşitli tedbirlerin alınması gerektiğini göstermektedir. Ayrıca, aile eğitimi ve rehberlik hizmetlerinin güçlendirilmesi, öğretmen-veli iş birliğini ve öğrencilerin eğitim süreçlerini iyileştirebilir.

Sonuç

Bu çalışmada, geçici olarak özel eğitim sınıflarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları zorluklar ele alınmış ve şu bulgulara varılmıştır. Öğretmenlerin ifadelerine göre;

1- Özel eğitim konusunda eğitim almamış olmalarından kaynaklanan, özel eğitim bilgisi eksikliği, müfredatı tam olarak kavrayamama, öğrencilerin düzeyine tam anlamıyla ulaşamama, sınıfların fiziksel imkanlarının ve öğretim materyallerinin yetersizliği gibi sorunlar yaşadıkları belirlenmiştir.

2- Sınıf yönetiminde, öğrencilerle etkili iletişim kurma güçlüğü, sınıf içi kurallar belirleyememe, kriz anlarında müdahalede bulunmakta zorlanma ve eğitim sürecinde çeşitli engellerle karşılaşma durumları tespit edilmiştir.

3- Özel eğitim öğrencilerinin ailelerinin öğretmenlere yeterince güvenmemesi, ailelerin çocuklarının durumuna karşı ilgisiz kalması, öğrenci ve öğretmenden beklentilerinin yüksek olması, öğretmenlerle iş birliği yapmaktan çekinmeleri gibi sorunlarla yüz yüze geldikleri görülmüştür.

4- Özel eğitim öğrencileriyle iletişimde zorluk, öğrencilerin farklı seviyelerde olması, yüksek oranda devamsızlık, öğrencilerin öğrenmeye olan ilgisizliği ve gerekli geribildirimleri alamama gibi sorunlar ortaya çıkmıştır.

5- Aynı sınıfta görev yapan özel eğitim öğretmenleriyle iş birliği yapmada isteksizlik, bilgi paylaşımında çekingenlik, iletişimde eksiklikler, ders planlamasında yaşanan zorluklar ve bireysel farklılıklardan kaynaklanan sorunlarla karşı karşıya kaldıkları anlaşılmıştır.

6- Diğer branş öğretmenleriyle iletişim sorunları, özel eğitim konusunda yeterli bilgi eksikliği, Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı (BEP) hazırlama sürecindeki zorluklar, yardımlaşma ve paylaşım konusunda isteksizlik gibi sorunlar yaşandığı belirtilmiştir.

7- Mesleki gelişimlerini destekleyecek hizmet içi eğitimlerin düzenlenmesi, ders anlatımına rehberlik edecek kaynakların sağlanması, özel eğitim sınıflarının ve ders materyallerinin iyileştirilmesi, velilerin eğitim sürecine dahil edilmesini kolaylaştıracak okul-aile iş birliğini güçlendirici etkinliklerin çoğaltılması, öğretmenler arası dayanışmayı artıracak faaliyetlerin geliştirilmesi gibi öneriler getirildiği sonucuna varılmıştır.

Öneriler

Bu araştırmadan elde edilen bulgular neticesinde uygulamaya ve ileride yapılacak çalışmalara yönelik aşağıdaki öneriler bulunulabilir.

Uygulamaya Yönelik Öneriler

1. İl veya ilçe milli eğitim müdürlükleri tarafından özel eğitim sınıflarında görev alacak öğretmenlere mesleki bilgi birikimlerini arttıracak alana özgü hizmet içi eğitim faaliyetlerinin düzenlenmesi önerilebilir.

2. Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından özel eğitim farkındalığını arttırmak için yönetici, öğretmen, veli ve eğitimin diğer paydaşlarına yönelik seminer, konferans, sempozyum gibi faaliyetler düzenlenmesi ve bu faaliyetlere katılımın artırılmasına yönelik çalışmalar önerilebilir.

3. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından özel eğitim alanındaki ders kitaplarının yanında öğretmenler için uygulama kılavuzları yayımlanması önerilebilir.

4. Materyal ihtiyaçlarının giderilmesi için okul idarecilerinin ve bağlı buldukları milli eğitim müdürlüklerinin kaynak oluşturma çalışmalarının artırılması önerilebilir.

5. Özel eğitim velilerinin okula ve öğrencilere ilgisini arttırmak amacıyla kermes, sergi, gezi vb. okul-aile iş birliği faaliyetlerinin artırılması önerilebilir.

6. Özel eğitim sınıflarında birlikte görev yapan öğretmenlerin iletişim becerilerini geliştirmek için kurum içi kaynaşmayı arttırıcı okul dışı gezileri, kahvaltı, yemek organizasyonu gibi faaliyetlerin düzenlenmesi önerilebilir.

İleride Yapılacak Çalışmalara Yönelik Öneriler

1. Bu araştırma Konya İli Meram İlçesinde özel eğitim sınıflarına geçici görevlendirilen sınıf öğretmenleri ile sınırlıdır. Araştırma genellenebilirliğini arttırmak için farklı il ve ilçeleri kapsayan çalışmalar yapılabilir. Yapılan çalışmaların bulguları bu çalışmanın bulgularıyla karşılaştırılabilir.

2. Bu araştırma özel eğitim sınıflarına geçici görevlendirilen sınıf öğretmenlerinin görüşleriyle sınırlıdır. Özel eğitim sınıfına görevlendirilen diğer branş öğretmenlerinin, bünyesinde özel eğitim sınıfı açılmış okulların idarecilerinin, özel eğitim velilerinin ve eğitimin diğer paydaşlarının görüşlerinin alınmasına yönelik çalışmalar yapılabilir.

3. Bu araştırma sınırlı sayıda katılımcıyla gerçekleştirilen nitel bir çalışmadır. Katılımcı sayısını arttırarak daha kapsamlı nicel bir çalışma yapılabilir.

4. Bu araştırma bünyesinde özel eğitim sınıfı bulunan ilkokul ve ortaokullarda geçici görevlendirilen sınıf öğretmenleri ile sınırlıdır. Özel eğitim alanında farklı tür ve kademedeki çeşitli okullar bulunmaktadır. Bu tarz okullarda bu çalışmaya benzer çalışmalar yapılabilir.

Çatışma Beyanı ve Etik Bildirim

Araştırmacıların araştırma ile ilgili diğer kişi ve kurumlarla yaşanabilecek herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynaklar

- Adıgüzel, S., Kizir, M., ve Eratay, E. (2017). Ağır ve çoklu yetersizliği (AÇYE) olan bireylerle çalışan özel eğitim öğretmenlerinin yaşadıkları sorunların belirlenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 1-1. <https://doi.org/10.21565/ozelegitimdergisi.296901>
- Akncı, M. (2016). *Özel eğitim kurumlarında (rehabilitasyon) ve devlet okullarında çalışan öğretmenlerin tükenmişlik düzeyleri*. [Yüksek lisans tezi]. Beykent Üniversitesi.
- Aydın, S. (2017). *Özel Eğitim Kurumlarında Yaşanan Eğitsel-Yönetmelik Yetersizlikler ve Çözüm Önerileri*. [Yüksek lisans tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi.
- Bettini, E., Kimerling, J., Park, Y., ve Murphy, K. M. (2015). Responsibilities and instructional time: Relationships identified by teachers in self-contained classes for students with emotional and behavioral disabilities. *Preventing School Failure*, 59(3), 121-128. <https://doi.org/10.1080/1045988X.2013.859561>
- Bilecik, S. (2019). Özel eğitim ve dkab öğretmenlerine göre otizmli öğrencilerde din-ahlak eğitimi ve dkab dersleri. *Bilimname*, 553-589. <https://doi.org/10.28949/bilimname.564836>
- Binicioğlu, G. (2010). *İlköğretimde okul- aile iletişim etkinlikleri: öğretmen ve veli görüşleri*. [Yüksek lisans tezi]. Anadolu Üniversitesi.
- Butler, J. A., Rogers, L., ve Modaff, D. P. (2019). Communicative Challenges in the Parent-Teacher Relationship. *Communication and Theater Association of Minnesota Journal*, 6-28.
- Can, B. (2015). *Bireyselleştirilmiş eğitim programı ile ilgili özel eğitim öğretmenlerinin yaşadıkları sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri*. [Yüksek lisans tezi]. Yakın Doğu Üniversitesi.
- Cantimer, G. (2015). *Özel eğitim gereksinimli çocukların öğretmenlerinin mesleki ve matematik öğretim özyeterlik algılarının belirlenmesi*. [Yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.

- Demir, S., ve Kale, M. (2019). İlkokullarda Özel Eğitim Sınıflarında Karşılaşılan Sorunların İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 354–373. <https://doi.org/10.29299/kefad.2018.20.01.012>
- Doyle, B. ve Illand, B. (2004). *Autism spectrum disorders from A to Z: Assessment, diagnosis and more*. Texas: Future Horizons Inc.
- Elçi, A. (2019). *Özel eğitim okul ve sınıflarında branş derslerinin yürütülmesinde özel eğitim ve branş öğretmenleri arasındaki iş birliği çalışmalarının incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Erdogan, Ç. ve Demirkasimoğlu, N. (2010). *Ailelerin eğitim sürecine katılımına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşleri*. 16(3), 399–431.
- Ergül C., Baydık, B. ve Demir, Ş. (2013). Özel Eğitim Öğretmen Adaylarının ve Öğretmenlerinin Zihin Engelliler Öğretmenliği Lisans Programı Yeterliklerine İlişkin Görüşleri. *Folklor/Edebiyat*, 25(97), 591-610. <https://doi.org/10.22559/folklor.970>
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde program geliştirme*. İstanbul: Yelkentepe yayıncılık.
- Gönüldaş, H. (2017). Özel eğitim öğretmen adaylarının ve öğretmenlerinin öz yeterlik algıları ile kaygı ve tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi. *Anadolu Üniversitesi* 87(1-2), 1-23. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2022.-780851>
- Gündüz, M. ve Akın, A. (2015). Türkiye’de devlet okullarındaki özel eğitimle ilgili sorunlar ve çözüm önerileri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 86-95.
- Gürbüz, S. ve Şahin, F. (2018). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Seçkin yayıncılık.
- Gürgür, H., Büyükköse, D.ve Kol, Ç. (2016). Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde işitme kayıplı öğrencilere sunulan destek hizmetler: öğretmen görüşleri. 15(4), 1234–1253. <https://doi.org/10.17051/fo.2016.32423>
- Güvenç, G. (2019). *Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde çalışan öğretmenlerin öğrencilerin eğitimi bağlamında karşılaştıkları sorunlar ve bunlara ilişkin beklentisi*. [Yüksek lisans tezi]. Akdeniz Üniversitesi.
- Karakuş, S. (2017). *Özel eğitim öğretmenlerinin psikolojik dayanıklılık ile mesleki sosyal destek düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(29), 831-850
- Karasu T. , Mutlu, Y. (2015). Öğretmenlerin perspektifinden özel eğitimde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri: Muş il örneği. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(1), 47–66. <http://dergipark.gov.tr/anemon/issue/1833/22330>
- Kulak, R. (2020). Okul veli işbirliği, sorunları ve çözüm önerileri. *Journal of Social , Humanities and Administrative Sciences*, 6(31), 1628–1640. <https://journalofsocial.com/DergiTamDetay.aspx?ID=416>
- Kutlu, M. (2018). *Ortaokullar ve özel eğitim uygulama okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilere ilişkin görüşleri*. [Yüksek lisans tezi]. Karadeniz Teknik Üniversitesi.
- MEB. (1997). *Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname*. 1, 857. Milli Eğitim Bakanlığı. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/4.5.573.pdf>
- MEB. (2014). Milli eğitim bakanlığına bağlı eğitim kurumları yönetici ve öğretmenlerinin norm kadrolarına ilişkin yönetmelik. Milli Eğitim Bakanlığı. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=20146459&MevzuatTur=21&MevzuatTertip=5>
- MEB. (2017). *Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri*. Milli Eğitim Bakanlığı. <http://oygm.meb.gov.tr/www/ogretmenlik-meslegi-genel-yeterlikleri/icerik/39>
- MEB. (2018a). *Özel eğitim hizmetleri yönetmeliği*. 1–23. Milli Eğitim Bakanlığı. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180707-8.htm>
- MEB. (2018b). *Vizyon belgesi*. Milli Eğitim Bakanlığı. <https://tegm.meb.gov.tr/www/2023-vizyonu/icerik/23>
- Miles M.B. ve Huberman A.M. (1994). *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook*. Calif: SAGE Publications.
- Öğülmüş, K. (2014). *Alan mezunu ve alan dışı lisans programlarından mezun özel eğitim öğretmenlerinin mesleki yeterliliklerinin değerlendirilmesi*. [Yüksek lisans tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi.

- Sarı,H. ve Gülsöz, T. (2020). Özel Eğitim Uygulama Okulunda Görevlendirme Yoluyla Çalışan Öğretmenlerin Çalışma İsteklerinin İncelenmesi. *Uluslararası Karamanoğlu Mehmetbey Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2. <https://doi.org/10.47770/ukmead.839411>
- Sönmez, V. ve Alacapınar, F. G. (. (2019). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. Anı yayıncılık.
- Şimşek, H. (2020). *Eğitim bilimlerine giriş*. Pegem akademi.
- Uzuner, Y. (1999). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri. Niteliksel araştırma yaklaşımı*. Anadolu Üniversitesi Yayınları:1081.
- Ürüyen, S.ve Ünal, A. (2021). Ortaöğretim yönetici ve öğretmenlerinin parçalanmış aile çocuklarının eğitiminde karşılaştığı sorunlar. *Trakya Eğitim Dergisi*, 12(1), 148–164. <https://doi.org/10.24315/tred.880367>
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin yayıncılık.
- Yılmaz, M. (2018). *Alan değişikliğiyle özel eğitim okullarında çalışan sınıf öğretmenleri ile özel eğitim öğretmenlerinin mesleki doyum düzeylerinin incelenmesi: Mersin ili örneği*. [Yüksek lisans tezi]. Mersin Üniversitesi.

Yazarların Katkı Oranı Beyanı

Araştırmacıardan Salih UZUN ve Sinan ARI araştırmanın alan taraması, veri toplama aracı hazırlama, verilerin analizi ile raporlama kısmında katkı sunarken Zeki TURHAN ve Ramazan YILDIZ araştırmanın veri toplama süreci ile kodlama süreçlerinde katkı sağlamışlardır.

Destek ve Teşekkür Beyanı

Bu araştırmada herhangi bir kurum, kuruluş veya kişiden destek alınmamıştır.

Problems Encountered in Special Education Classroom from the Perspective of Classroom Teachers

Salih UZUN*, Sinan ARI**, Ramazan YILDIZ***, Zeki TURHAN****

Abstract

The objective of this study is to assess the perceptions of teachers assigned to special education classrooms regarding the challenges they encounter. The study population comprises 10 teachers from special education classrooms in primary and secondary schools in the Meram district of Konya. The study employed a phenomenological approach, a qualitative research methodology, to collect data through a semi-structured interview. In the process of creating the interview form, which was found suitable for the semi-structured interview technique, interview questions were prepared with the data obtained as a result of the field survey. These were then subjected to expert opinion to ensure their suitability. The data collected through the semi-structured interview form were interpreted through content analysis by making themes, sub-themes and coding using MAXQDA 2022 qualitative analysis software. The results of the study indicate that teachers assigned to work in special education classrooms encounter a range of challenges, including difficulties with course operation, classroom administration, students and parents, teachers with whom they share the same classroom, and other subject teachers. Based on the findings, recommendations were proposed, including the organization of in-service training programs, the preparation of guidebooks, and the organization of activities to strengthen school-parent cooperation.

Keywords: Education, Special Education, Special Education Classrooms, Classroom Teacher, Problem

Article History

Arrival: 02/02/2024

Correction: 04/05/2024

Accept: 30/05/2024

* Assistant Principal, Mehmet-Kadir Özgüzar Primary School, MEB, 0009-0004-5303-3348, Konya, Türkiye, salihuzun42@gmail.com

** Dr. Lecturer, Bayburt University, ORCID: 0000-0003-0769-7317, Bayburt, Türkiye, sinanari@bayburt.edu.tr

*** Assistant Principal, Mehmet-Kadir Özgüzar Secondary School, MEB, 0009-0002-1292-0448, Konya, Türkiye, yildiz_rmzn@hotmail.com

**** School Principal, Mehmet-Kadir Özgüzar Primary School, MEB, 0009-0002-7375-8157, Konya, Türkiye, zturhan1@hotmail.com

Introduction

Education is regarded as one of the fundamental pillars of human existence. Education, which enables individuals to determine their social position and gain the requisite knowledge and skills, facilitates the formation of their personalities. There is a plethora of definitions in the literature on education, reflecting the lack of a clear definition of education. If a generally accepted definition of education is to be made, it can be said that "education is the process of realizing the desired changes in the behaviour of the individual through life experience and consciously" (Ertürk, 1972). Due to their individual differences, individuals involved in the educational process differ in all other characteristics, including their speed of learning. Although many individuals complete the learning process without any hindrance, some require specific and intensive support in the learning process. It is therefore imperative that individuals who are separated from their peers and require an intensive training programme receive educational services that are tailored to their needs, taking into account their personal differences (MEB, 2018 a). In this context, it is crucial to provide special education services for such individuals.

In accordance with Decree Law No. 573, promulgated in 1997, special education services are defined as educational services that are designed to meet the specific educational needs of individuals who require such services, with the assistance of specially trained personnel, special education curricula and appropriate places (MEB, 1997). The purpose of special education in the Regulation on Special Education Services is to achieve the general objectives and basic principles of the Turkish National Education System. It aims to utilise the educational needs, capacities, interests and abilities of individuals with special education needs in order to integrate them into high-level education, professional life and social life. The aforementioned regulation also outlines the various special education practices that are currently in use in Turkey. These include inclusive education, home education, hospital education, special education classes, and special education schools and institutions (MEB, 2018a). The placement of students with special needs in educational institutions is determined by the least restrictive environment to the most restrictive environment. This is applied in the forms of full-time inclusion in general education classes, inclusion with a support education room, part-time inclusion in special education classes, full-time special education class, day special education school and boarding special education school (Demir and Kale, 2019). Students with special educational needs are placed in these classes in accordance with the diagnoses provided by the Guidance and Research Centres, which are based on the students' disabilities. The objective of this placement is to ensure that the student is included in the least restrictive environment, receives education with his peers and can benefit from the opportunities on an equal level. In our country, students with normal development may receive full-time education in the same classroom as their peers with disabilities, while students with more serious disabilities receive education in special classes with their peers with similar needs. In the inclusion/integration method, students with special needs continue their education in the same classroom with their peers within the framework of individual education plans, which are specifically designed for them based on the evaluation reports they receive from the Guidance and Research Centres.

In a study conducted to examine the cooperation studies between special education and branch teachers in the execution of branch courses in special education schools and classrooms, it was found that special education and branch teachers thought that there was cooperation between them in the execution of branch courses, however, teachers' perceptions of cooperation differed, cooperation studies

between teachers such as role sharing, accountability, sustainability It was observed that it does not fully meet its principles. (The Messenger, 2019)

Teachers who have graduated in the field of education for the mentally retarded, the hearing impaired or the visually impaired, as well as teachers who have transferred from general education to special education, are appointed to special education classrooms on a permanent basis. The "Regulation on the Standard Staff of Administrators and Teachers of Educational Institutions" published by the Ministry of National Education (MEB) provides information on the number of teachers to be appointed to special education classes. It states that in all levels and types of education, except kindergartens and nursery schools, two teachers are to be appointed for each class or branch opened for students with moderate and severe mental retardation and autism spectrum disorders, and two teachers are to be appointed for each class or branch for students with mild mental retardation at primary and secondary school levels (MEB, 2014). As highlighted in Yılmaz's (2018) study, despite the expansion of special education services in both the public and private sectors in Turkey and the opening of special education departments in many universities, the normative staffing needs for people with disabilities are not adequately met. The Provincial and District Directorates of National Education are trying to meet this standard staffing need by temporarily assigning classroom teachers who have become surplus to standard for various reasons and have been assigned to the warehouse to special education classes.

Subject of the study

According to Article 26 of the Regulation on Special Education Services, special education classes may be opened in both public and private schools with the approval of the Governor, on the recommendation of the relevant provincial or district special education services board, for students with special education needs who, based on the report of the Special Education Evaluation Board, are deemed appropriate to be educated in separate classes. Information on these classes is recorded in the data entry system used by the Ministry. In the special education classes specified in the Regulation, a combined class application is made for students with the same type of disability, and class sizes are limited to a maximum of ten students for students with intellectual disabilities and a maximum of four students for students with autism spectrum disorder. In addition to special education teachers, religious culture and moral knowledge may be taught at primary school level, and religious culture and moral knowledge, visual arts, music, physical education and vocational courses may be taught at secondary school level (MEB, 2018 a). Considering the number of students in special education classes and the special needs of these students, it is understood that these classes are more challenging than regular education classes. With the change in the education system in Turkey in 2012, which reduced the duration of primary education from five to four years, many classroom teachers became redundant and had to be transferred to other schools or areas. In order to meet the needs of special education and to solve the problem of overqualified classroom teachers, overqualified teachers have been given the right to transfer to special education. However, as stated by Öğülmuş (2014), the practice of assigning classroom teachers to special education classes on a temporary basis continues because it is not possible to provide a sufficient number of permanent special education teachers.

Researchers have found that there are special education sub-branches in basic education schools; they work as administrators in mild autism branches at primary school level, mild mental retardation branches at secondary school level, and mild autism classes. Every school year there is a shortage of staff in these special education departments, and these gaps are tried to be filled by classroom teachers who, for various reasons, are considered to be above the norm. The inexperience and lack of knowledge

of classroom teachers who are not specialised in the field of special education and who are assigned to special education classes for the first time, create problems that prevent the education and training processes from being successful. In addition, the researchers heard many comments about the challenges faced by classroom teachers who are temporarily assigned to special education classrooms.

During the literature review, the researchers could not find any direct research on the difficulties faced by classroom teachers who were temporarily assigned to special education classes, and they decided to conduct this study because they wanted to understand the problems experienced by these teachers from their own perspective.

Research question

The research question was formulated as "What are the views of classroom teachers who are temporarily assigned to special education classes about the problems they face?"

Sub-questions

1. What are the problems they encounter during the course in the special education class in which they work as an assignment?
2. What problems do they have with the special needs teachers in the special needs class where they are working as a supply teacher?
3. What problems do they encounter with special needs pupils in the special needs class where they work as a volunteer?
4. What problems do the parents of special needs pupils face in the special needs class they are assigned to?
5. What are their other opinions and suggestions regarding the problems they encounter in the special education class they work in as a substitute?

Aim of the research

The aim of this study is to investigate the opinions of classroom teachers who work as temporary assignments in special education classes opened in primary and secondary schools in Meram district, Konya province, regarding the problems they encounter during their working period. The experiences and opinions of teachers working in special education classes can be an important source for studies in this field. The results of the study can be useful in terms of understanding the difficulties that special education teachers face and finding solutions to these problems.

Importance of research

Recently, special education has gained increasing interest and importance. The number of academic studies in this field is also increasing. The allocation of a special section for special education by the Ministry of National Education (MEB) in its vision document 2023 and the investments made following the publication of this document indicate that this increasing interest in special education will continue (MEB, 2018 b). As a result of this trend, it is expected that the number of primary and secondary schools in which special education subclasses will be opened, as well as the number of independent special education schools, will increase. As it will take some time for permanent special education teachers to be appointed, it is envisaged that surplus classroom teachers will continue to be seconded to these classes. Although there are studies in the existing literature on the problems of special education and special education classes, there is no direct research on the problems faced by classroom teachers working on secondment. Therefore, there was a need to conduct a study on this topic. The results of the

research will be able to contribute to the improvement of the quality of education by identifying and examining the problems encountered, developing strategies for solving the problems and eliminating the concerns of classroom teachers assigned to special education classes.

Methodology

This section includes the research design, the research participants, the data collection instrument, the data analysis and the validity and reliability of the research.

Research design

This study is qualitative research that aims to explore in depth the views of classroom teachers working temporarily in special education classes opened at primary and secondary school levels in the 2022-2023 academic year, on the difficulties they face. Qualitative research requires the researcher to be intensely involved in the environment under study, to observe every object, action and situation in detail, and to present the findings with descriptive interpretations (Yıldırım and Şimşek, 2016). This type of research aims to uncover the underlying causes of human behaviour and is usually conducted with a limited number of participants due to its time-consuming nature (Gürbüz and Şahin, 2018). In this study, a phenomenological approach was adopted, which aims to understand the nature of individuals' experiences and the basis of the problems they face. This approach is considered as an appropriate methodology to determine the participants' perceptions and views on their experiences (Sönmez and Alacapınar, 2019).

Working Group / Universe and Sample / Object of Study

This study examines classroom teachers who are temporarily assigned to special education classes in the centre of Konya province. Due to time and cost constraints, 10 classroom teachers working in special education classes in the Meram district of Konya Province were selected as the study group. In order to protect the confidentiality of the participants, they were coded as P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9 and P10. The demographic information of the teachers constituting the study group of the research and their tenure in special education classes are detailed in Table 1.

Table 1. Participants' demographic information on gender, age, graduation department, seniority, education level and working time in special education classrooms.

Part.	Gender	Age	Graduation	Seniority	Education Level	Working time in special education classrooms
P1	Women	33	Classroom T.	12 Years	License	4 Years
P2	Women	34	Classroom T.	13 Years	License	3 Years
P3	Women	52	Weaving T.	27 Years	License	9 Years
P4	Women	50	Classroom T.	25 Years	License	6 Years
P5	Men	34	Classroom T.	12 Years	License	2 Years
P6	Women	33	Classroom T.	14 Years	License	1 Years
P7	Man	40	Classroom T.	17 Years	License	5 Years
P8	Women	51	Agricultural Eng.	26 Years	License	4 Years
P9	Women	31	Classroom T.	9 Years	License	2 Years
P10	Women	29	Classroom T.	8 Years	License	3 Years

It was found that 80% of the study group were female and 20% were male; the mean age was 38.70 years; 80% of the participants had a degree in classroom teaching; the mean number of years in the

profession was 16.3 years; 100% had a bachelor's degree and the mean number of years working in special education was 3.9 years.

Data Collection Tools

In the study, the data collection process was carried out using the interview technique, which aims to exchange information and is usually a purposeful communication between two people. In this process, a semi-structured interview form was used, which is one of the most widely preferred interview methods (Yıldırım and Şimşek, 2016). In each interview, the questions prepared by the researcher were asked with the approval of the experts.

The data collection form consists of two main parts:

1. **Demographic Information:** Questions containing demographic information such as gender, age, graduation program, professional seniority, educational status, and working time in the field of special education.
2. **Open-Ended Questions:** There are 5 open-ended questions about the problems encountered in special education classes, which is the focus of the research. These questions were asked to the participants without changing their order, the participants were allowed to express their answers freely without any length limitation, and additional explanations were made by the researcher when necessary.

This approach is important for a detailed understanding of participants' experiences and perceptions and is in line with the qualitative nature of the research.

Data Collection

The first stage of this research was to plan the implementation. Then a literature review on the topic was carried out and as a result of this review the introduction, related studies and methodology sections of the research were written. The questions of the semi-structured interview form to be used for data collection were prepared and the suitability of these questions was approved by taking the opinion of the consultant teacher. Volunteers were then selected to participate in the study, the participants were informed about the study by the headteachers of the schools where they worked, their consent was obtained and the times when the participants were available for the interview were arranged. Interviews were conducted with the participants on the agreed dates and these interviews were recorded. The recordings were transferred into Word without any changes. Themes, sub-themes and codings were created according to the opinions of the participants and the data were analysed in figures and tables using the MAXQDA program. The findings were discussed and the conclusion section was written, making suggestions for current practice and future research.

Analysis of Data

In the data analysis phase of the research, the data collected through a semi-structured interview form were examined using the content analysis method. The purpose of content analysis is to explain the obtained data in a conceptual and relational context and to provide a deeper understanding (Yıldırım and Şimşek, 2016). In this process, we collected the opinions of classroom teachers who were temporarily assigned to special education classes about the problems they faced, and these interviews were recorded. The audio recordings were transcribed without any changes and transferred to the MAXQDA 2022 program. As a result of the analyses performed by the program, themes such as "Problems encountered in teaching the course", "Problems encountered with students and their

families", "Problems encountered with other teachers" and "Other opinions and suggestions" were determined based on the opinions of the participants.

Validity and Reliability of the Research

The methods and techniques applied to increase the validity and reliability in the data collection and analysis stages of the research are as follows:

- **Expert Opinion:** The questions to be used in the semi-structured interview form were shown to two people who are experts in their fields and their opinions were taken.
- **Interview Duration:** Interviews were kept long without any restrictions in order to increase the amount and quality of data.
- **Coding Process:** A person other than the researcher participated in the coding process, and both encoders worked on the same code booklet.
- **Code Comparison:** Individually coded data was compared to resolve inconsistencies and reach consensus on common themes.
- **Reliability Formula:** The reliability formula proposed by Miles and Huberman (1994) was used to calculate the internal consistency between coders and the reliability of the research:

$$\text{Reliability} = \text{Consensus} / (\text{Consensus} + \text{Disagreement})$$

As a result of this calculation, the reliability of the study was found to be 93%. A reliability rate of over 70% indicates that the research is reliable (Miles M.B. & Huberman A.M., 1994). This result confirms that the research is reliable. In addition, the entire analysis process was controlled by another researcher who was not involved in the study.

Findings

In this section, the findings obtained as a result of the analysis of the research data will be simplified and presented at a basic level.

Problems Encountered Related to Lesson Teaching

In this section, in line with the answers given to the research questions, the sub-themes and code frequencies of the theme of Problems Encountered Related to Lesson Teaching are presented in Table 2.

Table 2. Frequencies and percentages of the theme of problems encountered related to lesson teaching according to codes.

	Problems Encountered with Course Teaching	F	Percent
Under Themes	Course Teaching	32	58,18
	Classroom Management	23	41,82
	TOTAL	55	100,00
	Course Teaching	F	Percent
Codes	Lack of Information on Special Education	7	21,88
	Lack of Material	8	25,00
	Physical Deficiencies of the Classroom	6	18,75
	Inability to Reduce Information to Student Level	4	12,50
	Lack of Knowledge of the Curriculum	7	21,88
	TOTAL	32	100,00
	Classroom Management	F	Percent
	Inability to Communicate with Special Education Students	6	26,09

	Teaching Process Issues	5	21,74
	Inability to Create Class Rules	5	21,74
Codes	Inability to Intervene in the Crisis	7	30,43
	TOTAL	23	100,00

Looking at Table 2, what problems do you encounter during the course in the special education class where you work as an assignment? Question;

P2: "Well, I struggled a lot in the first years because I had always worked as a classroom teacher until 2019 and I did not have a degree in special education. Because I did not have a degree in this field, I did not know what special education is, who is called a special education student, what are the lessons in special education, how they are taught, how to approach students, how to teach new things. I'm still a student and I don't know what to do when students are in crisis".

P3: "As I am not a graduate in this field, my limited knowledge of special education is one of the most difficult areas during the lessons, that is, very little other than what I can learn by applying it in the classroom. Having been a classroom teacher for many years, I could easily adapt my lessons, performance, manner of expression, tone of voice, eye contact, everything to the level of the students in the general classroom. But here in special education, I find it very difficult to get down to the level of my students. When I teach my lesson or do an application, well, I have to make eye contact and be direct at that moment, but it is very difficult for me to achieve that with the student..."

P9: "Another problem is that there are no materials and equipment for proper special education in the classrooms, and the materials I can use for teaching are very, very few, almost non-existent. Since the classes have been changed from general classes to special subclasses, we cannot find any facilities I want in terms of material and equipment. In other words, it would be very nice if there was an activity table for the students and we could do our work, our individual activity time with the students". He has given his answers.

According to the findings of the research, the problems faced by classroom teachers working with temporary assignments in special education classes were examined in two main sub-themes: "Course Teaching" and "Classroom Management".

In the sub-theme of 'Course Teaching', the problems that teachers face in the course of teaching are as follows

- Lack of knowledge about special education: Lack of knowledge due to lack of training in special education.
- Lack of materials: Inadequacy or lack of teaching materials.
- Physical deficiencies of the classroom: Classrooms are not equipped for special educational needs.
- Inability to reduce information to the level of the pupils: Teachers' difficulties in preparing course content appropriate to the level of the students.
- Lack of mastery of the curriculum: Inadequate mastery of the special education curriculum.

Under the sub-theme of classroom management, the following problems were identified

- Inability to communicate with special needs students: Difficulty in communicating effectively with students.
- Teaching Process Problems: Difficulties encountered in education and training processes.

- Inability to Create Classroom Rules: Problems in determining and implementing classroom rules.
- Inability to Intervene in Crisis: Students' inability to intervene effectively in times of crisis.

These findings show that classroom teachers who temporarily work in special education classrooms face a number of challenges due to their lack of adequate training in special education. These challenges range from teaching to classroom management and indicate that teachers need more support and resources in this area.

Problems Encountered with Students and Their Families

In this section, in line with the answers given to the research questions, the sub-themes and code frequencies of the theme of Problems Encountered with Students and Their Families are presented in Table 3.

Table 3. *Frequencies and percentages of the theme of problems encountered with students and their families according to codes.*

Problems Encountered with Students and Their Families			
		F	Percentage
Under Themes	Problems With Families	24	47,06
	Problems With Students	27	52,94
	TOTAL	51	100,00
Problems With Families			
		F	Percentage
Codes	Insecurity	6	25,00
	Indifference	8	33,33
	Keeping Expectations High	3	12,50
	Avoiding Cooperation	7	29,17
	TOTAL	24	100,00
Problems With Students			
		F	Percentage
Codes	Difference In Student Levels	8	29,63
	Failure To Communicate	7	25,93
	High Absenteeism	4	14,81
	Reluctance to Learn	3	11,11
	Receiving Feedback	5	18,52
	TOTAL	27	100,00

When Table 3 is examined, the question "What are the problems you encounter with special education students and their families in the special education class you work as an assignment?" is;

P1: "Well, of course, special needs pupils are very, very different from pupils in mainstream classes... Completely different worlds that need more attention, need more one-to-one attention and can clearly show that they love and are loved. I love working with them, but of course it is very difficult to give new acquisitions. First of all, absenteeism is a big problem. Sometimes the student does not come to school for a week, even if he does, some days I go to the rehabilitation centre and he either stops coming to school or does not come to school for half a day. Unfortunately, the families are not sensitive to this issue at all, and although we and the school administration insist that they should arrange private facilities outside school hours, they do not care much".

P4: "One of the biggest problems I have with students is that they are very reluctant to learn new things, to do different activities, and I find it very difficult to involve them in lessons. I'll spend almost 3 and 5 minutes trying to say come on, come on. Then it is very difficult for me to get feedback after the

event or after a topic I have just taught. Sometimes knowingly, sometimes unknowingly, the student shuts down. I can't convince them of what I'm saying, sometimes students can be like that".

P10: "Let me tell you about an incident I experienced. I had a student in a light mental class, he was a very intelligent, very well-behaved student whom I liked very much. Normally we didn't have any problems with the toilet, but one day my student, excuse me, I think he couldn't hold it, or he was immersed in the game and slipped underneath. Maybe... There is no problem, you have to change immediately, but the parent did not put it in the bag... For emergencies, which always happen, there are things in your wardrobe for such situations, and we have sent them to your home so that they can be cleaned and washed... So the child has nothing to change into. I called her mother immediately, she doesn't answer the phone, I called her 3 times, 5 times and I couldn't reach her. I called the father and he didn't answer. Anyway, 2 hours later his mother called and said, "Sir, I was sleeping, you called me, I was not on the phone with you. He said no. I explained the situation, what the need was, that she needed to come to school urgently, and then look, the lady told me this... I still find it hard to believe... My teacher said that 2 hours have passed, it's already dry, I'll take care of it when I get home, don't worry. I was shocked. I think this is probably the most striking example of total indifference to the child, to the pupil". He has given his answers.

The study examined the problems faced by classroom teachers who are temporarily assigned to special education classes in relation to pupils and their families under two main sub-themes: "Problems with families" and "Problems with pupils".

In the sub-theme 'Problems with Families', the problems experienced by teachers with families are as follows

- Insecurity: Parents do not trust the level of expertise of special education teachers.
- Apathy: Parents' lack of interest in their children's education.
- High expectations: Parents have unrealistic expectations of student progress and success.
- Avoidance of co-operation: Parents avoid collaborating with teachers or are not sufficiently involved.

In the sub-theme "Problems with Pupils", the problems that teachers experience with pupils are as follows

- Different levels of pupils: The individual educational needs and levels of the students in the class are different.
- Inability to communicate: The inability to communicate effectively with students.
- High absenteeism: Students have a high rate of absenteeism.
- Reluctance to learn: Students' reluctance to learn new information.
- Lack of feedback: Insufficient or no feedback from students.

These findings suggest that classroom teachers who temporarily work in special education classrooms face a number of challenges related to both students and families. These challenges indicate that teachers need more support and resources in the area of special education and that educational policies and practices in this area need to be improved.

Problems with Other Teachers

In line with the answers given to the research questions in this section, the sub-theme of the Problems Encountered with Other Teachers theme and the code frequencies are presented in Table 4.

Table 4. *Frequencies and percentages of the theme of problems encountered with other teachers according to codes.*

Problems with Other Teachers		F	Percent
Under Themes	Problems with teachers with whom they share the same class	23	46,00
	Problems with Other Branch Teachers	27	54,00
	TOTAL	50	100,00
Problems with teachers with whom they share the same class		F	Percent
Codes	Reluctance to Collaborate	3	13,04
	Reluctance to Share Information	2	8,70
	Lack of Communication	6	26,09
	Problems in Planning Teaching	4	17,39
	Individual Differences	8	34,78
	TOTAL	23	100,00
Problems with Other Branch Teachers		F	Percent
Codes	Lack of Communication	7	25,93
	Not having enough information about special education	4	14,81
	IEP Preparation Process	6	22,22
	Reluctance to Help	3	11,11
	Reluctance to Share	7	25,93
	TOTAL	27	100,00

When Table 4 is examined, what are the problems you encounter with special education students and their families in the special education class where you work as an assignment?"

K2: "Well, I've had a lot of problems preparing pupils for activities. My other friend would definitely not want to do anything together, he would not cooperate, he would pass me off saying that I know this job better than you and it will be like this. So are we teachers in the same class together? To be honest, I don't understand if we are groups that have become rivals".

K10: "For example, in another autism subclass I work with, the methods of the friend we work with are very different, the classroom management is very different, so we are all human, how can I say it... What we eat is different, what we drink is different, and I had a lot of trouble sharing information with this friend. Then I went to the headmaster, explained the situation and moved to another class".

According to the research findings, the problems faced by classroom teachers who are temporarily placed with other teachers in special education classes fall into two main sub-themes: "Problems with teachers with whom they share the same class" and "Problems with other subject teachers".

Under 'Problems with teachers with whom they share the same class', it is stated that teachers experience problems such as reluctance to cooperate and share information, lack of communication, problems with lesson planning and individual differences.

Under "Problems with other classroom teachers", problems such as lack of communication, not having enough information about special education, the process of writing an Individualised Education Plan (IEP), and reluctance to help and share came to the fore.

These results show that classroom teachers working in special education classes have difficulties in cooperation and communication both with special education teachers with whom they share the same classroom and with teachers from other branches. This situation shows that coordination and cooperation between teachers should be strengthened and that all teachers should be better informed and supported about special education.

Other Comments and Suggestions

In this section, in line with the answers given to the research questions, the sub-themes and code frequencies of the Other Opinions and Suggestions theme are presented in Table 5.

Table 5. *Frequencies and percentages of Other Opinions and Suggestions theme according to codes*

	Other Opinions and Suggestions	f	Percent
	Organizing In-Service Trainings	5	17,24
	Preparation of Guide Books	3	10,34
	Material Supply	8	27,59
	Activities to Increase School-Family Cooperation	6	20,69
Codes	Activities to Increase Cohesion	7	24,14
	TOTAL	29	100,00

When Table 5 is examined, what are your other opinions and suggestions regarding the problems you encountered in the special education class you worked as an assignment? Question;

K8: "Well, sir, apart from that, there is for example the problem that the buses bringing the special needs pupils come and go late. In the mornings they often bring the pupils in the middle of the first lesson. It arrives 20 to 25 minutes late at the school's dismissal time with the excuse that the car has broken down. Keeping the students waiting for so long is also a big problem. You know how uncomfortable special pupils are when their routine is disrupted. Then, from time to time, we have problems with the support staff who help these students with their cleaning, feeding and toileting needs. When we tell them to look after the students, they sometimes react as if I am doing my own work and not theirs. Once they have learnt our rules and order, there are not many problems as long as the normal routine is maintained. If there is an employee who does not work or causes problems, the company and our school administration meet and take the necessary measures".

K9: "My solution is as you say. For example, if we are initially assigned to a special subclass, training can be organised for the first week before we start work. A solution to the first of our problems can be found by explaining the general issues of special education in detail. There are experts in special education, there are friends in charge of RAM, or there are many colleagues in charge of the district or provincial directorate of national education, they can organise this very easily. They can explain in detail what a special needs pupil is, how to teach them, how to approach them, what can be given, what can be expected". He has given his answers.

According to the results of the research, other opinions and suggestions of classroom teachers who are temporarily assigned to special education classes can be listed as follows:

- Organise in-service training: Organising regular in-service training to improve teachers' knowledge and skills in special education.
- Preparation of guidebooks: Preparation of guidebooks to guide teachers and assist them in teaching special education.
- Supply of materials: Providing educational materials needed by special education classes.
- Activities to increase school-family cooperation: Regular parent meetings are held to strengthen communication with parents and increase their participation in school activities.
- Activities to increase inclusion: Organising social activities to increase cohesion between students, teachers and parents, such as bazaars, exhibitions, field trips and bonding dinners.

These suggestions can be considered as measures to help teachers working in special education classrooms to overcome the difficulties they face and to improve the quality of special education.

Discussion, conclusion and recommendations

This section contains the discussion, findings and recommendations of the research.

Argumentation

This section discusses the findings of the research and attempts to interpret them by relating them to the relevant literature.

According to the results of this research, the problems experienced by classroom teachers who are temporarily assigned to special education classes in relation to the problems they encounter in teaching the lesson are;

- 1- Lack of knowledge about special education,
- 2- Inability to reduce information to the level of the students,
- 3- Not mastering the curriculum,
- 4- Inability to communicate with special education students,
- 5- Problems in teaching process,
- 6- Inability to establish classroom rules,
- 7- Inability to intervene in the crisis.

The view that the problems faced by classroom teachers who are temporarily assigned to special education classes are due to their lack of training in the field of special education and lack of access to adequate professional development opportunities is also supported by similar studies in the literature. Kutlu (2018) stated that music teachers lack experience and training in special education. On the other hand, Ergül and Baydık (2013) emphasised the importance of developing certificate programmes in special education and the need for intensive in-service training for teachers working in this field. Aydın (2017) also stated the importance of teachers who do not have a degree in the field of special education to provide education to students of the appropriate age and level, and the appropriateness of graduates of preschool education and classroom teaching to work in this field.

The results of these studies show that more training and support should be provided in the field of special education in order to overcome the difficulties faced by classroom teachers who are seconded to special education classes. This type of training can enable teachers to help pupils with special needs more effectively and improve the quality of education.

According to the results of this research, another part of the problems encountered by classroom teachers who are temporarily assigned to special education classes are related to the problems they encounter in teaching;

- 1- Lack of materials,
- 2- The physical deficiencies of the classroom.

The problems related to material and physical deficiencies faced by classroom teachers who are temporarily assigned to special education classes may be due to the lack of sufficient resources allocated to these classes. Studies in the literature also support these findings. In his study, Can (2015) found that special education teachers expect more services, materials, interest and sensitivity from the administration. Demir and Kale (2019), on the other hand, highlighted the lack of tools and environment

in special education classrooms. Bettini et al. (2015) also stated that the administration did not provide adequate support to special education teachers.

These studies show that in order to make special education classes function more effectively, it is necessary to provide the necessary resources, support teachers' professional development and improve teaching materials. Such improvements can reduce the challenges faced by special education teachers and improve the quality of education provided to pupils with special needs.

According to the results of this research, the problems experienced by classroom teachers who are temporarily assigned to special education classes in relation to the problems they face with their students and their families are as follows;

- 1- Uncertainty,
- 2- Apathy,
- 3- Avoidance of cooperation.

Communication problems experienced by classroom teachers temporarily assigned to special education classes with the parents of pupils are also frequently mentioned in the literature. Studies conducted by Binicioğlu (2016) and other researchers have shown that factors such as families' protective attitudes, their tendency not to accept their mistakes, and untimely requests for meetings lead to problems in communication between teachers and parents. Erdoğan and Demirkasimoglu (2010) found that families visit schools at their own convenient times rather than at times set by teachers. In their studies, Güvenç (2019) and Gündüz and Akin (2015) emphasised that families' lack of awareness about special education causes communication and cooperation problems. Butler et al. (2019), on the other hand, addressed the difficulties in interaction between teachers and families and the lack of communication. In their study, Kulak (2020) and Ürüyen and Ünal (2021) found that families' mistrust of schools and teachers and the difficulties faced by dysfunctional families negatively affect school-family cooperation.

These findings suggest that teachers working in special education classrooms need additional support and resources to communicate effectively with students' parents. In addition, raising families' awareness of special education and strengthening school-family cooperation can be seen as important steps towards improving the quality of education in this area.

The difficulties faced by classroom teachers seconded to special education classrooms due to the high expectations of parents may contribute to communication problems between the teacher and the family. The study conducted by Karasu and Mutlu (2015) addressed such communication problems, as well as issues such as families' lack of sense of responsibility. These findings show that teachers working in special education classrooms should be supported to communicate effectively with parents and set realistic expectations. Families should be encouraged to be more informed about special education processes and to cooperate with teachers. In this way, common goals can be set for the education of the pupils and the necessary steps can be taken to achieve these goals.

According to the results of this research, other problems experienced by classroom teachers who are temporarily assigned to special education classes regarding the problems they face with their students and their families are

- 1- Difference in the level of the pupils,
- 2- Inability to communicate,
- 3- Excessive absenteeism,

- 4- Reluctance to learn,
- 5- Lack of feedback.

The problems faced by classroom teachers who are temporarily assigned to special education classes may be due to the individual characteristics and behaviours of the students. Studies such as Doyle and Illand (2004) have shown that there is a wide range of cognitive abilities in children with autism. On the other hand, Kutlu (2018) stated that music teachers have difficulties with issues such as perceptual problems related to students with special needs, difficulties in class participation, and language problems. In her study, Bilecik (2019) stated that teachers of religious culture and moral knowledge had difficulties in communicating with students with autism.

These studies highlight the importance of pedagogical approaches and supports that are appropriate for the different needs of special education students. It shows that teachers need more training and resources in special education to better serve these students. Teachers also need support to feel pedagogically competent and to devote time to each student individually.

According to the results of this research, the problems experienced by classroom teachers who are temporarily assigned to special education classes are related to the problems they face with other teachers;

- 1- Reluctance to collaborate,
- 2- Reluctance to share information
- 3- Lack of communication, problems in planning lessons,
- 4- Individual differences
- 5- Lack of communication
- 6- Lack of information about special education,
- 7- IEP development process,
- 8- Reluctance to help,
- 9- A reluctance to share was observed.

The problems experienced by classroom teachers who are placed with other teachers in special education classes may be due to a lack of communication and collaboration between teachers. Studies in the literature emphasise the importance of coordination between teachers and a balanced sharing of strengths and weaknesses in solving these problems. Karasu and Mutlu's (2015) study addressed both the advantages and disadvantages of having two teachers in a classroom, emphasising the importance of teacher coordination. Gürgür et al. (2016) described the problems faced by teachers working in special education and rehabilitation centres when collaborating with external stakeholders. On the other hand, Elçi (2019) highlighted the importance of communication for effective collaboration between branch teachers and special education teachers.

These findings indicate that teachers working in special education classrooms should be supported to collaborate more effectively with their colleagues, and to create educational environments that are appropriate for the individual characteristics of students. Teachers' understanding of each other's strengths and weaknesses, and their use of this knowledge when sharing tasks, can make special education classrooms more effective.

According to the results of this research, classroom teachers who are temporarily assigned to special education classes should

- 1- Organise in-service training,

- 2- Preparation of guidebooks
- 3- Supply of materials,
- 4- Activities to increase school-family cooperation,
- 5- Cohesive activities were presented as other opinions and suggestions.

In the literature, there are different findings about the difficulties faced by special education teachers and the solutions to these difficulties. In his study, Karakuş (2017) stated that measures can be taken to increase the psychological resilience and professional social support levels of special education teachers and that the development of teachers can be maintained through in-service training. Cantimer (2015), on the other hand, emphasised the importance of motivational studies for special education teachers and the need to organise such activities. Akıncı (2016) emphasised the importance of professional adaptation trainings for special education teachers who are new to the profession, in order to experience less burnout. In their study, Adıgüzel et al. (2017) stated that family education and guidance should be implemented as a solution to the problems experienced by teachers.

These findings indicate that various measures should be taken to support the professional development of special education teachers, increase their psychological resilience and reduce their professional burnout. In addition, strengthening family education and counselling services can improve cooperation between teachers and parents and the educational processes of pupils.

Results

This study discussed the difficulties faced by classroom teachers working temporarily in special education classes, and the following findings were made. According to the teachers

1- It was found that they have problems such as lack of special education knowledge, inability to fully understand the curriculum, inability to fully reach the level of the students, inadequacy of the physical facilities of the classrooms and teaching materials due to the fact that they have not received training in special education.

2- In the area of classroom management, difficulties in communicating effectively with students, inability to establish classroom rules, difficulties in intervening in times of crisis and encountering various obstacles in the educational process have been identified.

3- It has been observed that the families of special needs students face problems such as lack of trust in teachers, indifference of the families to the situation of their children, high expectations of the students and the teacher and their reluctance to cooperate with the teachers.

4- Problems such as difficulties in communicating with special needs pupils, pupils of different levels, high absenteeism, pupils' lack of interest in learning and not receiving the necessary feedback emerged.

5- It was understood that they faced problems arising from reluctance to cooperate with special education teachers working in the same class, reluctance to share information, lack of communication, difficulties in lesson planning and individual differences.

6- It was stated that there were problems such as communication problems with other branch teachers, lack of sufficient knowledge about special education, difficulties in the process of preparing an Individualised Education Plan (IEP) and reluctance to help and share.

7- It was concluded that suggestions were made such as organising in-service training to support their professional development, providing resources to guide teaching, improving special education classes and course materials, increasing activities to strengthen school-family cooperation that facilitate

the involvement of parents in the educational process, and developing activities to increase solidarity among teachers.

Proposals

As a result of the findings of this research, the following suggestions can be made for application and future studies.

Recommendations for implementation

1. It can be recommended by the provincial or district directorates of the National Education to organise field-specific in-service training activities that will increase the professional knowledge of teachers who will work in special education classes.

2. In order to increase awareness of special education, the National Directorates of Education may recommend activities such as seminars, conferences, symposia for administrators, teachers, parents and other stakeholders in education, and studies to increase participation in these activities.

3. The Ministry of National Education may recommend the publication of practical guides for teachers in addition to textbooks in the field of special education.

4. In order to meet material needs, it may be recommended to increase the fundraising activities of school administrators and the national education directorates to which they belong.

5. To increase the interest of special needs parents in the school and students, it may be recommended to increase school-family cooperation activities such as bazaars, exhibitions, trips, etc.

6. In order to improve the communication skills of teachers working together in special education classes, it may be recommended to organise activities such as out-of-school trips, breakfasts and lunches that increase integration within the school.

Suggestions for future studies

1. This research is limited to classroom teachers who are temporarily assigned to special education classes in Meram District, Konya Province. In order to increase the generalisability of the research, studies can be conducted in different provinces and districts. The results of the studies can be compared with the results of this study.

2. This research is limited to the opinions of classroom teachers who are temporarily assigned to special education classes. Studies can be conducted to obtain the opinions of other branch teachers assigned to the special education class, administrators of schools where special education classes have been opened, parents of special education students, and other stakeholders in education.

3. This research is a qualitative study carried out with a limited number of participants. A more comprehensive quantitative study can be carried out by increasing the number of participants.

4. This research is limited to temporary classroom teachers in primary and secondary schools with special education classes. There are different types and levels of special schools. Similar studies can be carried out in such schools.

Conflict Statement and Ethics Statement

Researchers do not have any conflict of interest with other people and institutions related to the research.

Resources

- Adıgüzel, S., Kizir, M., ve Eratay, E. (2017). Ağır ve çoklu yetersizliği (AÇYE) olan bireylerle çalışan özel eğitim öğretmenlerinin yaşadıkları sorunların belirlenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 1–1. <https://doi.org/10.21565/ozelegitimdergisi.296901>
- Akıncı, M. (2016). *Özel eğitim kurumlarında (rehabilitasyon) ve devlet okullarında çalışan öğretmenlerin tükenmişlik düzeyleri*. [Yüksek lisans tezi]. Beykent Üniversitesi.
- Aydın, S. (2017). *Özel Eğitim Kurumlarında Yaşanan Eğitsel-Yönetmelik Yetersizlikler ve Çözüm Önerileri*. [Yüksek lisans tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi.
- Bettini, E., Kimerling, J., Park, Y., ve Murphy, K. M. (2015). Responsibilities and instructional time: Relationships identified by teachers in self-contained classes for students with emotional and behavioral disabilities. *Preventing School Failure*, 59(3), 121–128. <https://doi.org/10.1080/1045988X.2013.859561>
- Bilecik, S. (2019). Özel eğitim ve dkab öğretmenlerine göre otizmlilerde din-ahlak eğitimi ve dkab dersleri. *Bilimname*, 553–589. <https://doi.org/10.28949/bilimname.564836>
- Binicioğlu, G. (2010). *İlköğretimde okul- aile iletişim etkinlikleri: öğretmen ve veli görüşleri*. [Yüksek lisans tezi]. Anadolu Üniversitesi.
- Butler, J. A., Rogers, L., ve Modaff, D. P. (2019). Communicative Challenges in the Parent-Teacher Relationship. *Communication and Theater Association of Minnesota Journal*, 6–28.
- Can, B. (2015). *Bireyselleştirilmiş eğitim programı ile ilgili özel eğitim öğretmenlerinin yaşadıkları sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri*. [Yüksek lisans tezi]. Yakın Doğu Üniversitesi.
- Cantimer, G. (2015). *Özel eğitim gereksinimli çocukların öğretmenlerinin mesleki ve matematik öğretim özyeterlik algılarının belirlenmesi*. [Yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Demir, S., ve Kale, M. (2019). İlkokullarda Özel Eğitim Sınıflarında Karşılaşılan Sorunların İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 354–373. <https://doi.org/10.29299/kefad.2018.20.01.012>
- Doyle, B. ve Illand, B. (2004). *Autism spectrum disorders from A to Z: Assessment, diagnosis and more*. Texas: Future Horizons Inc.
- Elçi, A. (2019). *Özel eğitim okul ve sınıflarında branş derslerinin yürütülmesinde özel eğitim ve branş öğretmenleri arasındaki iş birliği çalışmalarının incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Erdoğan, Ç. ve Demirkasımoğlu, N. (2010). *Ailelerin eğitim sürecine katılımına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşleri*. 16(3), 399–431.
- Ergül C., Baydık, B. ve Demir, Ş. (2013). *Özel Eğitim Öğretmen Adaylarının ve Öğretmenlerinin Zihin Engelliler Öğretmenliği Lisans Programı Yeterliklerine İlişkin Görüşleri*. *Folklor/Edebiyat*, 25(97), 591-610. <https://doi.org/10.22559/folklor.970>
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde program geliştirme*. İstanbul: Yelkentepe yayıncılık.
- Gönüldaş, H. (2017). Özel eğitim öğretmen adaylarının ve öğretmenlerinin öz yeterlik algıları ile kaygı ve tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi. *Anadolu Üniversitesi* 87(1-2), 1-23. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2022..-780851>
- Gündüz, M. ve Akın, A. (2015). Türkiye’de devlet okullarındaki özel eğitimle ilgili sorunlar ve çözüm önerileri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 86-95.
- Gürbüz, S. ve Şahin, F. (2018). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Seçkin yayıncılık.
- Gürgür, H., Büyükköse, D.ve Kol, Ç. (2016). *Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde işitme kayıplı öğrencilere sunulan destek hizmetler: öğretmen görüşleri*. 15(4), 1234–1253. <https://doi.org/10.17051/fo.2016.32423>
- Güvenç, G. (2019). *Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde çalışan öğretmenlerin öğrencilerin eğitimi bağlamında karşılaştıkları sorunlar ve bunlara ilişkin beklentisi*. [Yüksek lisans tezi]. Akdeniz Üniversitesi.
- Karakuş, S. (2017). *Özel eğitim öğretmenlerinin psikolojik dayanıklılık ile mesleki sosyal destek düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(29), 831-850

- Karasu T. , Mutlu, Y. (2015). Öğretmenlerin perspektifinden özel eğitimde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri: Muş il örneği. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(1), 47–66. <http://dergipark.gov.tr/anemon/issue/1833/22330>
- Kulak, R. (2020). Okul veli işbirliği, sorunları ve çözüm önerileri. *Journal of Social , Humanities and Administrative Sciences*, 6(31), 1628–1640. <https://journalofsocial.com/DergiTamDetay.aspx?ID=416>
- Kutlu, M. (2018). *Ortaokullar ve özel eğitim uygulama okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilere ilişkin görüşleri*. [Yüksek lisans tezi]. Karadeniz Teknik Üniversitesi.
- MEB. (1997).*Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname*. 1, 857. Milli Eğitim Bakanlığı. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/4.5.573.pdf>
- MEB. (2014). Milli eğitim bakanlığına bağlı eğitim kurumları yönetici ve öğretmenlerinin norm kadrolarına ilişkin yönetmelik. *Milli Eğitim Bakanlığı*. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=20146459&MevzuatTur=21&MevzuatTertip=5>
- MEB. (2017). *Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri*. Milli Eğitim Bakanlığı. <http://oygm.meb.gov.tr/www/ogretmenlik-meslegi-genel-yeterlikleri/icerik/39>
- MEB. (2018a). *Özel eğitim hizmetleri yönetmeliği*. 1–23. Milli Eğitim Bakanlığı. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180707-8.htm>
- MEB. (2018b). *Vizyon belgesi*. Milli Eğitim Bakanlığı. <https://tegm.meb.gov.tr/www/2023-vizyonu/icerik/23>
- Miles M.B. ve Huberman A.M. (1994). *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook*. Calif: SAGE Publications.
- Öğülmüş, K. (2014). *Alan mezunu ve alan dışı lisans programlarından mezun özel eğitim öğretmenlerinin mesleki yeterliliklerinin değerlendirilmesi*. [Yüksek lisans tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Sarı,H. ve Gülsöz, T. (2020). Özel Eğitim Uygulama Okulunda Görevlendirme Yoluyla Çalışan Öğretmenlerin Çalışma İsteklerinin İncelenmesi. *Uluslararası Karamanoğlu Mehmetbey Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2. <https://doi.org/10.47770/ukmead.839411>
- Sönmez, V. ve Alacapınar, F. G. (. (2019). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. Anı yayıncılık.
- Şimşek, H. (2020). *Eğitim bilimlerine giriş*. Pegem akademi.
- Uzuner, Y. (1999). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri. Niteliksel araştırma yaklaşımı*. Anadolu Üniversitesi Yayınları:1081.
- Ürüyen, S.ve Ünal, A. (2021). Ortaöğretim yönetici ve öğretmenlerinin parçalanmış aile çocuklarının eğitiminde karşılaştığı sorunlar. *Trakya Eğitim Dergisi*, 12(1), 148–164. <https://doi.org/10.24315/tred.880367>
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin yayıncılık.
- Yılmaz, M. (2018). *Alan değişikliğiyle özel eğitim okullarında çalışan sınıf öğretmenleri ile özel eğitim öğretmenlerinin mesleki doyum düzeylerinin incelenmesi: Mersin ili örneği*. [Yüksek lisans tezi]. Mersin Üniversitesi.

Authors' Contribution Rate Statement

Researchers Salih UZUN and Sinan ARI contributed to the field survey, data collection tool preparation, data analysis and reporting part of the research, while Zeki TURHAN and Ramazan YILDIZ contributed to the data collection process and coding processes of the research.

Statement of Support and Acknowledgments

No support was received from any institution, organization or person in this research.